

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο	Τίτλος
1	Επικεφαλίδες και ορισμοί
2	Παροχή δικαιωμάτων
3	Καθορισμός αερομεταφορέων, χορήγηση και ανάκληση αδειών
4	Επενδύσεις
5	Εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων
6	Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας
7	Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες
8	Τελωνειακοί δασμοί, φόροι και τέλη
9	Στατιστικά στοιχεία
10	Συμφέροντα των καταναλωτών
11	Διαθεσιμότητα αερολιμένων, εγκαταστάσεων και υπηρεσιών
12	Αερολιμενικά τέλη, τέλη χρήσης εγκαταστάσεων και παροχής υπηρεσιών
13	Εμπορικό πλαίσιο
14	Ανταγωνιστικό περιβάλλον
15	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
16	Συνέχιση των καθορισμών αερομεταφορέων και αδειοδοτήσεων
17	Μεικτή Επιτροπή
18	Περιβάλλον
19	Εργασιακά θέματα
20	Διεθνής συνεργασία
21	Επίλυση διαφορών
22	Τροποποιήσεις
23	Έναρξη ισχύος και προσωρινή εφαρμογή
24	Λύση της συμφωνίας
25	Καταχώριση της συμφωνίας
26	Σχέση με άλλες συμφωνίες

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

μεταξύ

ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ

αφενός,

και

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ,

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ,

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ,

ΤΗΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΕΤΟΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ,

ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΔΟΥΚΑΤΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΑΛΤΑΣ,

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ,

ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ,

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ,

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ,

ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ,

συμβαλλόμενων μερών της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής «τα κράτη μέλη»),

και της ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ,

αφετέρου,

Ο Καναδάς και τα κράτη μέλη, ως συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας που ετέθη προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν ένα αεροπορικό σύστημα, βασιζόμενο στον ανταγωνισμό μεταξύ αεροπορικών εταιρειών εντός της αγοράς με ελάχιστη κυβερνητική παρέμβαση και ρύθμιση,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν τα συμφέροντά τους στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία των αποτελεσματικών αεροπορικών μεταφορών για την προώθηση του εμπορίου, του τουρισμού και των επενδύσεων,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να βελτιώσουν τις αεροπορικές μεταφορές,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να εξασφαλίσουν στις αερομεταφορές το υψηλότερο επίπεδο ασφάλειας και ασφάλειας από έκνομες ενέργειες,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ να αποκομίσουν τα πιθανά οφέλη που προσφέρουν η ρυθμιστική συνεργασία και, στο μέτρο του δυνατού, η εναρμόνιση των κανονιστικών ρυθμίσεων και προεγγύσεων,

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα πιθανά αξιόλογα οφέλη που ενδέχεται να προκύψουν από ανταγωνιστικές αεροπορικές μεταφορές και βιώσιμες αεροπορικές εταιρείες,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να προωθήσουν ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον αεροπορικών μεταφορών, γνωρίζοντας ότι εάν δεν υπάρχουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις αεροπορικές εταιρείες, τα πιθανά οφέλη ενδέχεται να μην προκύψουν,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καταστήσουν δυνατό για τις αεροπορικές εταιρείες τους να έχουν θεμιτές και ισότιμες δυνατότητες εκτέλεσης αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να μεγιστοποιήσουν τα οφέλη για τους επιβάτες, τους αποστολείς, τις αεροπορικές εταιρείες και τους αερολιμένες και τους εργαζομένους τους, καθώς και έμμεσα οφέλη για άλλα μέρη,

ΔΗΛΩΝΟΝΤΑΣ ότι είναι σημαντικό να περιληφθεί η προστασία του περιβάλλοντος στη χάραξη και την εφαρμογή μιας πολιτικής διεθνούς αεροπορίας,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη σημασία της προστασίας των καταναλωτών και της ενθάρρυνσης για κατάλληλο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε θέματα αεροπορικών μεταφορών,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ το ύψος του κεφαλαίου για τον αεροπορικό κλάδο ενόψει της συνέχισης της ανάπτυξης των αεροπορικών μεταφορών,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν συμφωνία αεροπορικών μεταφορών, η οποία θα συμπληρώνει την προαναφερόμενη σύμβαση,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Επικεφαλίδες και ορισμοί

1. Οι επικεφαλίδες που περιλαμβάνονται στην παρούσα συμφωνία χρησιμεύουν απλώς ως αναφορά.
2. Προς τον σκοπό της παρούσας συμφωνίας, εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά, νοούνται ως:
 - α) «αεροναυτικές αρχές», κάθε αρχή ή πρόσωπο που εξουσιοδοτείται από τα συμβαλλόμενα μέρη να εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στην παρούσα συμφωνία·
 - β) «αεροπορικές μεταφορές», τακτικές αεροπορικές μεταφορές στα δρομολόγια που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία για τη

μεταφορά επιβατών και φορτίου, περιλαμβανομένου του ταχυδρομείου, χωριστά ή σε συνδυασμό·

- γ) «συμφωνία», η παρούσα συμφωνία, κάθε συνημμένο παράρτημα και τυχόν τροποποιήσεις της συμφωνίας ή οποιουδήποτε παραρτήματος·
- δ) «αεροπορική εταιρεία», η αεροπορική εταιρεία που έχει καθοριστεί και αδειοδοτηθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας συμφωνίας·
- ε) «συμβαλλόμενο μέρος», είτε ο Καναδάς είτε τα κράτη μέλη και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, από κοινού ή μεμονωμένα·

στ) «σύμβαση», η Σύμβαση Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία ετέθη προς υπογραφή στο Σικάγο στις 7 Δεκεμβρίου 1944 και περιλαμβάνει κάθε παράρτημα που εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 90 της εν λόγω σύμβασης και κάθε τροποποίηση των παραρτημάτων ή της σύμβασης σύμφωνα με τα άρθρα 90 και 94, εφόσον τα εν λόγω παραρτήματα και τροποποιήσεις έχουν εγκριθεί από τον Καναδά και τα κράτη μέλη· και,

ζ) «επικράτεια», για τον Καναδά, τα εδάφη του (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά και τα χωρικά ύδατα όπως καθορίζονται στην εσωτερική νομοθεσία του, περιλαμβανομένου του εναέριου χώρου πάνω από τις περιοχές αυτές· και για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τα εδάφη (ηπειρωτικά και νησιωτικά), τα εσωτερικά και τα χωρικά ύδατα, στα οποία ισχύει η συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και υπό τους όρους που προβλέπονται στην εν λόγω συνθήκη και οποιαδήποτε διάδοχο νομοθετική πράξη αυτής, περιλαμβανομένου του εναέριου χώρου πάνω από τις περιοχές αυτές· η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στον αερολιμένα του Γιβραλτάρ νοείται με την επιφύλαξη των αντίστοιχων νομικών θέσεων του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της διαφοράς τους ως προς την κυριαρχία επί του εδάφους επί του οποίου ευρίσκεται ο αερολιμένας, καθώς και της συνεχιζόμενης εξαίρεσης του αερολιμένα του Γιβραλτάρ από τα αεροπορικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που υφίστανται μεταξύ κρατών μελών στις 18 Σεπτεμβρίου 2006, σύμφωνα με την υπουργική δήλωση για τον αερολιμένα του Γιβραλτάρ που συμφωνήθηκε στην Κόρδοβα στις 18 Σεπτεμβρίου 2006.

Άρθρο 2

Παροχή δικαιωμάτων

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος τα κατωτέρω δικαιώματα μεταφοράς για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών από τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους:

- α) το δικαίωμα πτήσης μέσω της επικράτειας του χωρίς προσγείωση·
- β) το δικαίωμα ενδιάμεσης στάσης στην επικράτειά του για μη εμπορικούς σκοπούς·
- γ) στον βαθμό που επιτρέπεται από την παρούσα συμφωνία, το δικαίωμα ενδιάμεσης στάσης στην επικράτειά του στα δρομολόγια που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία για σκοπούς επιβίβασης ή αποβίβασης επιβατών και φορτίου, περιλαμβανομένου του ταχυδρομείου, χωριστά ή σε συνδυασμό· και
- δ) τα λοιπά δικαιώματα που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί επίσης τα δικαιώματα που καθορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος για αεροπορικές εταιρείες του άλλου μέρους άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 (Καθορισμός αερομεταφορέων, χορήγηση και ανάκληση αδειών) της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 3

Καθορισμός αερομεταφορέων, χορήγηση και ανάκληση αδειών

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι, δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, συνιστούν καθορισμό αερομεταφορέων οι

άδειες ή άλλες μορφές αδειοδότησης από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας. Κατόπιν αιτήματος των αεροναυτικών αρχών του ενός μέρους, οι αεροναυτικές αρχές του άλλου μέρους που έχει εκδώσει την άδεια ή άλλη μορφή αδειοδότησης ελέγχουν την εγκυρότητά τους.

2. Μετά την παραλαβή αιτήσεων από καθορισμένη αεροπορική εταιρεία ενός συμβαλλόμενου μέρους, σύμφωνα με τους τύπους και τρόπους που καθορίζονται, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί στην εν λόγω αεροπορική εταιρεία για την εκτέλεση των δρομολογίων, βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεών του, τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις και άδειες με την ελάχιστη διαδικαστική προθεσμία, υπό τον όρο ότι:

- α) η εν λόγω αεροπορική εταιρεία πληροί τους απαιτούμενους όρους δυνάμει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που εφαρμόζονται κατά κανόνα από τις αεροναυτικές αρχές του συμβαλλόμενου μέρους που χορηγεί τις αδειοδοτήσεις και άδειες·
- β) η εν λόγω αεροπορική εταιρεία τηρεί τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του συμβαλλόμενου μέρους που χορηγεί τις αδειοδοτήσεις και άδειες·
- γ) με την επιφύλαξη του παραρτήματος 2, στην περίπτωση αεροπορικής εταιρείας του Καναδά, τον ουσιαστικό έλεγχο της αεροπορικής εταιρείας έχουν υπήκοοι του ενός ή του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, η αεροπορική εταιρεία έχει άδεια λειτουργίας ως καναδική αεροπορική εταιρεία και έχει τον κύριο τόπο εγκατάστασής της στον Καναδά· στην περίπτωση αεροπορικής εταιρείας κράτους μέλους, τον ουσιαστικό έλεγχο της αεροπορικής εταιρείας έχουν υπήκοοι του ενός ή του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, η αεροπορική εταιρεία έχει άδεια λειτουργίας ως κοινοτική αεροπορική εταιρεία και έχει τον κύριο τόπο εγκατάστασής της σε κράτος μέλος· και

δ) η αεροπορική εταιρεία λειτουργεί ειδάλλως σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία.

3. Συμβαλλόμενο μέρος δύναται να απορρίψει τις αδειοδοτήσεις ή τις άδειες που αναφέρονται στη παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και να ανακαλέσει, να αναστείλει, να επιβάλει όρους ή να περιορίσει τις αδειοδοτήσεις ή άδειες εκμετάλλευσης ή άλλως να αναστείλει ή να περιορίσει τις πτήσεις μιας αεροπορικής εταιρείας ή αεροπορικών εταιρειών του άλλου συμβαλλόμενου μέρους όταν η εν λόγω αεροπορική εταιρεία δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 ή όταν έχει καθοριστεί από συμβαλλόμενο μέρος ότι οι όροι στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους δεν είναι σύμφωνοι με θεμιτό και ανταγωνιστικό περιβάλλον και δημιουργούν σημαντικό μειονέκτημα ή ζημία στην ή στις αεροπορική(-ές) εταιρεία(-ες), σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 14 (Ανταγωνιστικό περιβάλλον).

4. Τα δικαιώματα που απαριθμούνται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου ασκούνται μόνο ύστερα από διαβουλεύσεις στη Μεικτή Επιτροπή εκτός εάν άμεση παρέμβαση είναι ουσιώδους σημασίας για την αποφυγή παράβασης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ή εκτός εάν η ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας ή η ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες απαιτούν μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 (Ασφάλεια πολιτικής αεροπορίας) και του άρθρου 7 (Ασφάλεια πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες).

Άρθρο 4

Επενδύσεις

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει πλήρη κυριότητα των αεροπορικών εταιρειών του από υπηκόους του Καναδά ή κράτους μέλους ή κρατών μελών με την επιφύλαξη των όρων του παραρτήματος 2 της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 5

Εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαιτεί την τήρηση:

- α) των νομοθετικών, κανονιστικών διατάξεων και διαδικασιών που αφορούν την είσοδο αεροσκάφους το οποίο εκτελεί διεθνές δρομολόγιο στην επικράτειά του, την παραμονή του ή την έξοδο από αυτήν, ή την εκμετάλλευση και τις πτήσεις του αεροσκάφους αυτού από αεροπορικές εταιρείες κατά την είσοδο, την έξοδο και κατά την παραμονή του στην εν λόγω επικράτεια· και
- β) των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που αφορούν την είσοδο, την παραμονή ή την έξοδο από την επικράτεια του επιβατών, πληρώματος και φορτίου, περιλαμβανομένου του ταχυδρομείου (όπως των κανονισμών εισόδου, ελευθεροεπικοινωνίας, διαμετακομιστικής μεταφοράς, ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, μετανάστευσης, διαβατηρίων, τελωνείων και υγειονομικής κατακράτησης) από αεροπορικές εταιρείες και από ή για λογαριασμό επιβατών, πληρώματος και φορτίου, περιλαμβανομένου του ταχυδρομείου, κατά τη διαμετακομιστική μεταφορά, την είσοδο ή την αναχώρηση και την παραμονή τους στο εσωτερικό της επικράτειας αυτής. Κατά την εφαρμογή των εν λόγω νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, κάθε συμβαλλόμενο μέρος, σε παρόμοιες περιστάσεις, εξασφαλίζει στις αεροπορικές εταιρείες μεταχείριση τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκή με εκείνη που εξασφαλίζει για τις δικές του αεροπορικές εταιρείες ή κάθε άλλη αεροπορική εταιρεία παρόμοιων διεθνών αεροπορικών μεταφορών.

Άρθρο 6

Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία της στενής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας. Στο πλαίσιο αυτό, τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να συνεργάζονται στενότερα στις αεροπορικές δραστηριότητες, ιδίως για να επιτραπούν η αμοιβαία πληροφόρηση που μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια της διεθνούς αεροναυτιλίας, η αμοιβαία συμμετοχή στις δραστηριότητες εποπτείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους ή η διεξαγωγή κοινών δραστηριοτήτων εποπτείας στον τομέα της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας και η ανάπτυξη κοινών σχεδίων και πρωτοβουλιών, και σε τρίτες χώρες. Η συνεργασία αυτή αναπτύσσεται στο πλαίσιο της Συμφωνίας για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία έγινε στην Πράγα, στις 6 Μαΐου 2009, όσον αφορά θέματα που καλύπτει η εν λόγω συμφωνία.

2. Πιστοποιητικά πτητικής ικανότητας, πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας και άδειες που έχουν εκδοθεί ή επικυρωθεί από ένα συμβαλλόμενο μέρος, μέσω των αεροναυτικών αρχών του, βάσει των ισχυουσών διατάξεων της συμφωνίας για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, εφόσον αυτή περιέχει σχετικές διατάξεις οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, αναγνωρίζονται ως έγκυρα από το άλλο συμ-

βαλλόμενο μέρος και τις αεροναυτικές αρχές του για την εκτέλεση των αεροπορικών μεταφορών, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω πιστοποιητικά ή οι άδειες έχουν εκδοθεί ή επικυρωθεί σύμφωνα, τουλάχιστον, με τα πρότυπα που καθορίζονται στη σύμβαση.

3. Εάν τα προνόμια ή οι όροι των αδειών ή πιστοποιητικών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ανωτέρω, που έχουν εκδοθεί από τις αεροναυτικές αρχές ενός συμβαλλόμενου μέρους για πρόσωπο ή αεροπορική εταιρεία ή για αεροσκάφος που χρησιμοποιείται στην εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών επιτρέπουν να εφαρμόζονται λιγότερο αυστηρά πρότυπα από τα ελάχιστα πρότυπα που καθορίζονται από τη σύμβαση και εάν η διαφορά αυτή έχει κοινοποιηθεί στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας ή εάν οι αρχές αυτές εφαρμόζουν ένα ή περισσότερα πρότυπα υψηλότερα ή διαφορετικά από τα πρότυπα που καθορίζονται από τη σύμβαση, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει διαβουλεύσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής, με στόχο να διευκρινιστεί η εν λόγω πρακτική. Έως ότου οι διαβουλεύσεις καταλήξουν στην επίτευξη συναίνεσης και υπό το πνεύμα καθεστώτος αμοιβαίας αποδοχής των πιστοποιητικών και των αδειών των συμβαλλόμενων μερών, τα συμβαλλόμενα μέρη εξακολουθούν να αναγνωρίζουν τα πιστοποιητικά και τις άδειες που έχουν επικυρώσει οι αεροναυτικές αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Στις περιπτώσεις στις οποίες η Συμφωνία μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας, η οποία έγινε στην Πράγα στις 6 Μαΐου 2009, προβλέπει διατάξεις σχετικές με την αμοιβαία αποδοχή των πιστοποιητικών και των αδειών, κάθε συμβαλλόμενο μέρος εφαρμόζει τις διατάξεις αυτές.

4. Σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και στο πλαίσιο της Συμφωνίας μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας, η οποία έγινε στην Πράγα στις 6 Μαΐου 2009, τα συμβαλλόμενα μέρη δεσμεύονται να επιτύχουν αμοιβαία αποδοχή των πιστοποιητικών και αδειών όσον αφορά θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία.

5. Ένα συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του μπορούν να ζητήσουν ανά πάσα στιγμή διαβουλεύσεις με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος ή τις αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του όσον αφορά τα πρότυπα και τις απαιτήσεις ασφάλειας που εφαρμόζουν και διαχειρίζονται οι εν λόγω αεροναυτικές αρχές. Εάν, μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, το συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του που ζήτησαν τις διαβουλεύσεις θεωρούν ότι το άλλο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του δεν εφαρμόζουν ή δεν διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα πρότυπα και τις απαιτήσεις ασφάλειας στους τομείς αυτούς, που, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά, είναι τουλάχιστον ισότιμα με τα ελάχιστα πρότυπα που καθορίζονται σύμφωνα με τη σύμβαση, το άλλο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του ενημερώνονται για τις διαπιστώσεις αυτές και τα μέτρα που κρίνονται αναγκαία για τη συμμόρφωση προς τα ελάχιστα αυτά πρότυπα. Σε περίπτωση που το άλλο συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του δεν λάβουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εντός άλλης καθορισμένης προθεσμίας, το συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του που ζήτησαν τις διαβουλεύσεις έχουν το δικαίωμα να ανακαλέσουν, να αναβάλουν ή να περιορίσουν τις άδειες εκμετάλλευσης ή τις τεχνικές άδειες ή να ανακαλέσουν ή να περιορίσουν κατά άλλο τρόπο τις δραστηριότητες της αεροπορικής εταιρείας, τον έλεγχο ασφάλειας της οποίας εξασφαλίζει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του.

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δέχεται ότι οποιοδήποτε αεροσκάφος που χρησιμοποιείται από αερομεταφορέα συμβαλλόμενου μέρους ή εξ ονόματός του είναι δυνατόν, εφόσον βρίσκεται στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, να υποβάλλεται σε επιθεώρηση διαδρόμου από τις αεροναυτικές αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, προκειμένου να ελέγχεται η εγκυρότητα των σχετικών αεροναυτικών εγγράφων και των εγγράφων που αφορούν το πλήρωμά του, καθώς και η εμφανής κατάσταση του αεροσκάφους και του εξοπλισμού του, υπό τον όρο ότι ο έλεγχος αυτός δεν προκαλεί αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη λειτουργία του αεροσκάφους.

7. Εάν οι αεροναυτικές αρχές του ενός συμβαλλόμενου μέρους διαπιστώσουν, αφού διενεργήσουν επιθεώρηση διαδρόμου, ότι ένα αεροσκάφος ή η λειτουργία του δεν είναι σύμφωνη με τα ελάχιστα πρότυπα που ισχύουν τη στιγμή εκείνη σύμφωνα με τη σύμβαση ή διαπιστώσουν έλλειψη αποτελεσματικής εφαρμογής και διαχείρισης των προτύπων ασφαλείας που ισχύουν τη στιγμή εκείνη σύμφωνα με τη σύμβαση, οι αεροναυτικές αρχές του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους κοινοποιούν στις αεροναυτικές αρχές του άλλου συμβαλλόμενου μέρους που είναι αρμόδιες για τον έλεγχο σε θέματα ασφαλείας της αεροπορικής εταιρείας που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος τις εν λόγω διαπιστώσεις και τα μέτρα που θεωρούν απαραίτητα για τη συμμόρφωση των εν λόγω ελάχιστων προτύπων. Σε περίπτωση που δεν ληφθούν κατάλληλα διορθωτικά μέτρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών, οι άδειες εκμετάλλευσης ή οι τεχνικές άδειες του αερομεταφορέα που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος μπορούν να ανακληθούν, να ανασταλούν ή να περιοριστούν, ή οι δραστηριότητές του μπορούν να ανακληθούν ή να περιοριστούν κατά άλλο τρόπο. Τα ίδια μέτρα μπορούν να ληφθούν σε περίπτωση άρνησης της πρόσβασης στο αεροσκάφος για επιθεώρηση διαδρόμου.

8. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος, μέσω των αρμόδιων αεροναυτικών αρχών του, έχει το δικαίωμα να λάβει άμεσα μέτρα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να ανακαλέσει, να αναστείλει ή να περιορίσει τις άδειες εκμετάλλευσης ή τις τεχνικές άδειες ή άλλως να αναστείλει ή να περιορίσει τις δραστηριότητες αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι αυτό είναι αναγκαίο λόγω άμεσης απειλής στην ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας. Στο μέτρο του δυνατού, το συμβαλλόμενο μέρος που λαμβάνει τα μέτρα αυτά επιχειρεί να διαβουλευθεί με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος εκ των προτέρων.

9. Κάθε μέτρο που λαμβάνει ένα συμβαλλόμενο μέρος ή οι αρμόδιες αεροναυτικές αρχές του σύμφωνα με τις παραγράφους 5, 7 ή 8 του παρόντος άρθρου διακόπτεται μόλις παύσει να υφίσταται η αιτία για τη λήψη του εν λόγω μέτρου.

Άρθρο 7

Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες

1. Σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το διεθνές δίκαιο, τα συμβαλλόμενα μέρη βεβαιώνουν ότι η υποχρέωση συμβαλλόμενου μέρους έναντι άλλου να προστατεύει την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη, χωρίς να περιορίζουν τη γενική ισχύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που υπέχουν βάσει του διεθνούς δικαίου, ενεργούν ιδίως σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης περί Παραβάσεων και Ορισμένων Άλλων Πράξεων που διαπράττονται επί Αεροσκαφών, η οποία έγινε στο Τόκιο στις 14 Σεπτεμβρίου 1963, της Σύμβασης για την Καταστολή της Παράνομης Υφαρπαγής Αεροσκαφών, η οποία έγινε στη Χάγη στις 16 Δεκεμβρίου 1970, της Σύμβασης για την Καταστολή Παράνομων Πράξεων εναντίον της ασφαλείας της Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία έγινε στο Μόντρεαλ στις 23 Σεπτεμβρίου

1971, του Πρωτοκόλλου για την καταστολή παράνομων πράξεων βίας σε αερολιμένες που εξυπηρετούν τη διεθνή πολιτική αεροπορία, το οποίο έγινε στο Μόντρεαλ στις 24 Φεβρουαρίου 1988, της Σύμβασης για τη Σήμανση Πλαστικών Εκρηκτικών Υλών για Σκοπούς Ανίχνευσης, η οποία έγινε στο Μόντρεαλ την 1η Μαρτίου 1991, και οιασδήποτε άλλης πολυμερούς συμφωνίας που διέπει την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες η οποία δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν, κατόπιν αιτήσεως, όλη την αναγκαία αμοιβαία συνδρομή για την αποτροπή ενεργειών παράνομης υφαρπαγής (αεροπειρατείας) αεροσκαφών της πολιτικής αεροπορίας και άλλων παράνομων ενεργειών κατά της ασφαλείας των εν λόγω αεροσκαφών, των επιβατών και του πληρώματός τους και των αερολιμένων και των αεροναυτικών εγκαταστάσεων, και για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε απειλής κατά της ασφαλείας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενεργούν σύμφωνα με τις διατάξεις ασφαλείας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες που έχουν καθιερωθεί από τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και έχουν ενσωματωθεί ως παραρτήματα της σύμβασης περί Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας, εφόσον οι εν λόγω διατάξεις για θέματα ασφαλείας εφαρμόζονται στα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης των αεροσκαφών του νηολογίου τους, τους φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που έχουν τον κύριο τόπο εγκατάστασής τους ή τη μόνιμη έδρα τους στην επικράτειά τους, καθώς και από τους φορείς εκμετάλλευσης αερολιμένων που βρίσκονται στην επικράτειά τους, να ενεργούν σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις ασφαλείας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες. Κατά συνέπεια, κάθε συμβαλλόμενο μέρος πληροφορεί, κατόπιν αιτήματος, το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των κανονιστικών ρυθμίσεων και των πρακτικών του και των προτύπων ασφαλείας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα για τα οποία γίνεται λόγος στην παρούσα παράγραφο, όταν οι διαφορές αυτές υπερβαίνουν ή συμπληρώνουν τα εν λόγω πρότυπα και έχουν σημασία για τους φορείς εκμετάλλευσης του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται, ανά πάσα στιγμή, να ζητήσει διαβουλεύσεις με το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ώστε να συζητηθούν ενδεχόμενες διαφορές.

5. Λαμβανομένης πλήρως υπόψη και με αμοιβαίο σεβασμό της κυριαρχίας των κρατών, κάθε συμβαλλόμενο μέρος συμφωνεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης αεροσκαφών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου είναι δυνατό να υποχρεωθούν να τηρούν τις διαλαμβανόμενες στην εν λόγω παράγραφο διατάξεις σχετικά με την ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες την εφαρμογή των οποίων απαιτεί το άλλο συμβαλλόμενο μέρος για την είσοδο, την αναχώρηση ή την παραμονή αεροσκάφους στην επικράτεια του εν λόγω άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει την εφαρμογή κατάλληλων αποτελεσματικών μέτρων εντός της επικράτειάς του για την προστασία των αεροσκαφών και την άσκηση ελέγχων ασφαλείας από έκνομες ενέργειες των επιβατών, των μελών των πληρωμάτων, των αποσκευών, των χειραποσκευών, του φορτίου, του ταχυδρομείου και των χώρων αποθήκευσης των αεροσκαφών, πριν από την επιβίβαση ή τη φόρτωση.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για να επιτύχουν την αμοιβαία αναγνώριση των προτύπων τους σε θέματα ασφαλείας από έκνομες ενέργειες και να συνεργαστούν στενά για τα μέτρα ελέγχου της ποιότητας, σε αμοιβαία βάση. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν επίσης, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και βάσει αποφάσεων που πρέπει να ληφθούν χωριστά από τα συμβαλλόμενα

μέρη, να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή συστήματος ενιαίας ασφάλειας από έκνομες ενέργειες για τις πτήσεις μεταξύ των εδαφών των συμβαλλόμενων μερών, κατά τρόπο ώστε οι μετεπιβιβαζόμενοι επιβάτες, οι μεταφορτωνόμενες αποσκευές και/ή το μεταφορτωνόμενο φορτίο να μην υποβάλλονται σε επαναληπτικό έλεγχο. Προς τον σκοπό αυτό, καθορίζουν διοικητικές ρυθμίσεις που επιτρέπουν διαβουλεύσεις σχετικά με τα υφιστάμενα ή προβλεπόμενα μέτρα ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, καθώς και συνεργασία και αμοιβαία πληροφόρηση σχετικά με τα μέτρα ελέγχου της ποιότητας που εφαρμόζονται από τα συμβαλλόμενα μέρη. Τα συμβαλλόμενα μέρη διαβουλεύονται αμοιβαία σχετικά με τα προβλεπόμενα μέτρα σε θέματα ασφάλειας τα οποία είναι σημαντικά για τους φορείς εκμετάλλευσης που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους όσον αφορά τις εν λόγω διοικητικές ρυθμίσεις.

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ανταποκρίνεται, στο μέτρο του δυνατού, σε κάθε αίτημα του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη λήψη εύλογων ειδικών μέτρων ασφάλειας από έκνομες ενέργειες προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης απειλής σε συγκεκριμένη πτήση ή σε συγκεκριμένες σειρές πτήσεων.

8. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να συνεργάζονται για τις επιθεωρήσεις ασφαλείας που διεξάγουν στο έδαφος ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη με την καθιέρωση μηχανισμών, περιλαμβανομένων των διοικητικών ρυθμίσεων, για την αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τα αποτελέσματα των εν λόγω επιθεωρήσεων ασφαλείας. Τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να εξετάζουν θετικά τις αιτήσεις που τους υποβάλλονται για να συμμετάσχουν, ως παρατηρητές, σε επιθεωρήσεις ασφαλείας που διενεργούνται από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος.

9. Σε περίπτωση συμβάντος ή απειλής συμβάντος παράνομης υπαρπαγής αεροσκάφους της πολιτικής αεροπορίας ή άλλων παράνομων πράξεων κατά της ασφάλειας του εν λόγω αεροσκάφους, των επιβατών, των μελών του πληρώματος, των αερολιμένων ή των αεροναυτιλιακών εγκαταστάσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη αλληλοβοηθούνται διευκολύνοντας τις συνεννοήσεις και λαμβάνοντας άλλα κατάλληλα μέτρα με σκοπό να τερματιστεί γρήγορα και με ασφάλεια το συμβάν ή η απειλή τέτοιου συμβάντος.

10. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, το πρώτο μέρος, μέσω των αρμόδιων αρχών του, δύναται να ζητήσει τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων. Οι διαβουλεύσεις αυτές αρχίζουν εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή του αιτήματος. Η μη επίτευξη ικανοποιητικής συμφωνίας εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη των διαβουλεύσεων συνιστά, για το συμβαλλόμενο μέρος που ζήτησε τις διαβουλεύσεις, λόγο για τη λήψη μέτρων για να αρνηθεί, να ανακαλέσει, να αναστείλει ή να επιβάλει κατάλληλους όρους στις άδειες εκμετάλλευσης των αεροπορικών εταιρειών του άλλου συμβαλλόμενου μέρους. Όταν δικαιολογείται από επείγουσα κατάσταση, ή για να αποφευχθούν νέες παραβιάσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου, το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο θεωρεί ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος έχει παρεκκλίνει από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δύναται ανά πάσα στιγμή να λάβει κατάλληλα προσωρινά μέτρα.

11. Με την επιφύλαξη της ανάγκης για άμεση ανάληψη δράσης για την προστασία της ασφάλειας των μεταφορών από έκνομες ενέργειες, τα συμβαλλόμενα μέρη βεβαιώνουν ότι, κατά την εξέταση μέτρων ασφάλειας από έκνομες ενέργειες, ένα συμβαλλόμενο μέρος αξιολογεί τις πιθανές δυσμενείς οικονομικές και επιχειρησιακές επιπτώσεις στην εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών στο πλαι-

σιο της παρούσας συμφωνίας και, εντός των δυνατοτήτων που επιτρέπονται από τον νόμο, λαμβάνει υπόψη του τους εν λόγω παράγοντες, όταν καθορίζει ποια μέτρα είναι αναγκαία και κατάλληλα για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων ασφάλειας.

Άρθρο 8

Τελωνειακοί δασμοί, φόροι και τέλη

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαλλάσσει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό που του επιτρέπουν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις, και σε βάση αμοιβαιότητας, το αεροσκάφος που χρησιμοποιείται στις διεθνείς αερομεταφορές από τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, τον συνήθη εξοπλισμό του, τα καύσιμα, τα λιπαντικά, τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια, τον εξοπλισμό εδάφους, τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων), τα εφόδια του αεροσκάφους (στα οποία συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα τρόφιμα, τα αφεψήματα και τα ονοπνευματώδη ποτά, ο καπνός και άλλα προϊόντα προς πώληση στους επιβάτες ή προς χρήση από αυτούς σε περιορισμένες ποσότητες κατά τη διάρκεια της πτήσης) και άλλα είδη, τα οποία διατίθενται ή χρησιμοποιούνται μόνο κατά την πτήση ή την εξυπηρέτηση αεροσκάφους διεθνών αεροπορικών μεταφορών, από όλους τους περιορισμούς εισαγωγής, τους φόρους ιδιοκτησίας και τους έκτακτους φόρους κεφαλαίου, τους δασμούς, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και παρεμφερή τέλη και επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από τα συμβαλλόμενα μέρη και δεν βασίζονται στο κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαλλάσσει επίσης, στον μέγιστο δυνατό βαθμό που του επιτρέπουν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις και σε βάση αμοιβαιότητας, από τους φόρους, τις εισφορές, τους δασμούς, τα τέλη και τις επιβαρύνσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των επιβαρύνσεων που συνδέονται με το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας:

- α) τα εφόδια αεροσκάφους που εισάγονται ή παρέχονται στο έδαφος ενός συμβαλλόμενου μέρους και τοποθετούνται εντός του αεροσκάφους, σε περιορισμένες ποσότητες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν μετά την αναχώρηση αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν τα εν λόγω εφόδια πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης άνω της επικράτειας του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους·
- β) τον εξοπλισμό εδάφους και τα ανταλλακτικά (συμπεριλαμβανομένων των κινητήρων) που εισάγονται στην επικράτεια συμβαλλόμενου μέρους για την εξυπηρέτηση, τη συντήρηση ή την επισκευή αεροσκάφους αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, καθώς και τον μηχανογραφικό εξοπλισμό και στοιχεία για τη διακίνηση επιβατών ή φορτίου, ή για τους ελέγχους ασφάλειας από έκνομες ενέργειες·
- γ) τα καύσιμα, τα λιπαντικά και τα αναλώσιμα τεχνικά εφόδια που εισάγονται ή παρέχονται στην επικράτεια συμβαλλόμενου μέρους με σκοπό να χρησιμοποιηθούν σε αεροσκάφος αεροπορικής εταιρείας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, το οποίο χρησιμοποιείται σε διεθνείς αερομεταφορές, ακόμη και όταν οι εν λόγω προμήθειες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε τμήμα της πτήσης άνω της επικράτειας του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο τοποθετήθηκαν εντός του αεροσκάφους· και,

δ) το έντυπο υλικό, συμπεριλαμβανομένων των αεροπορικών εισιτηρίων, των καλυμμάτων εισιτηρίων, των αεροπορικών φορτωτικών και άλλου σχετικού διαφημιστικού υλικού που διανέμεται χωρίς επιβάρυνση από την αεροπορική εταιρεία.

3. Ο συνήθης αερομεταφερόμενος εξοπλισμός, καθώς και το υλικό και οι προμήθειες που συνήθως διατηρούνται στο αεροσκάφος που χρησιμοποιεί αεροπορική εταιρεία συμβαλλόμενου μέρους, μπορούν να εκφορτωθούν στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους μόνο με την έγκριση των τελωνειακών αρχών της εν λόγω επικράτειας. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατόν να ζητηθεί να τεθούν υπό την εποπτεία των εν λόγω αρχών έως ότου επανεξαχθούν ή διατεθούν κατά άλλο τρόπο σύμφωνα με τις τελωνειακές διατάξεις.

4. Οι απαλλαγές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν επίσης σε περίπτωση που οι αεροπορικές εταιρείες του ενός συμβαλλόμενου μέρους έχουν συμβληθεί με άλλη αεροπορική εταιρεία, η οποία χαίρει ομοίως των απαλλαγών αυτών από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, για τον δανεισμό ή τη μεταφορά στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους των ειδών τα οποία προσδιορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

5. Η παρούσα συμφωνία δεν τροποποιεί τις διατάξεις των αντίστοιχων συμβάσεων που ισχύουν μεταξύ κράτους μέλους και του Καναδά για την αποφυγή της διπλής φορολογίας σχετικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου.

Άρθρο 9

Στατιστικά στοιχεία

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος παρέχει στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος τα στατιστικά στοιχεία που απαιτούνται από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και, κατόπιν αιτήματος, άλλα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία τα οποία μπορούν εύλογα να ζητηθούν για την εξέταση της εκμετάλλευσης των αεροπορικών μεταφορών.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής για να διευκολυνθούν οι ανταλλαγές στατιστικών στοιχείων μεταξύ τους με σκοπό τον έλεγχο της ανάπτυξης των αεροπορικών μεταφορών.

Άρθρο 10

Συμφέροντα των καταναλωτών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναγνωρίζει τη σημασία της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών και μπορεί να λάβει ή να απαιτήσει από τις αεροπορικές εταιρείες να λάβουν, σε ισότιμη βάση, εύλογα και αναλογικά μέτρα σχετικά με τα ακόλουθα θέματα, μεταξύ άλλων:

- α) απαιτήσεις προστασίας σε περίπτωση πληρωμής προκαταβολών σε αεροπορικές εταιρείες·
- β) πρωτοβουλίες αποζημίωσης σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης·
- γ) επιστροφές υπέρ των επιβατών·

δ) δημοσιοποίηση της ταυτότητας του αερομεταφορέα που χρησιμοποιεί πράγματι το αεροσκάφος·

ε) οικονομική επιφάνεια των αερομεταφορέων των συμβαλλόμενων μερών·

στ) ασφάλιση αστικής ευθύνης που καλύπτει τις σωματικές βλάβες των επιβατών·

ζ) προσδιορισμός μέτρων προσβασιμότητας.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη προσπαθούν να διαβουλευόνται αμοιβαία, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής, σε θέματα που αφορούν τα συμφέροντα των καταναλωτών, καθώς και σε μέτρα που προτίθενται να λάβουν, προκειμένου να υιοθετήσουν συμβιβάσιμες προεγγίσεις στο μέτρο του δυνατού.

Άρθρο 11

Διαθεσιμότητα αερολιμένων, εγκαταστάσεων και υπηρεσιών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι αερολιμένες, οι αεροδιάδρομοι, οι υπηρεσίες ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας και οι υπηρεσίες αεροναυτιλίας, η ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, οι υπηρεσίες εδάφους και άλλες συναφείς υποδομές και υπηρεσίες που παρέχονται στο έδαφός του διατίθενται στις αεροπορικές εταιρείες του συμβαλλόμενου μέρους σε ισότιμη βάση, μόλις ρυθμιστεί η χρήση τους.

2. Τα συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουν, στο μέτρο του δυνατού, όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση αποτελεσματικής πρόσβασης σε εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, με την επιφύλαξη νομικών, επιχειρησιακών και φυσικών περιορισμών και βάσει δίκαιων και ίσων ευκαιριών, και διαφάνειας ως προς τις διαδικασίες πρόσβασης.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες, οι κατευθυντήριες γραμμές και οι κανόνες διαχείρισης των χρονοθυρίδων που εφαρμόζονται στους αερολιμένες της επικράτειάς του εφαρμόζονται με τρόπο διάφανο, αποτελεσματικό και χωρίς διακρίσεις.

4. Εάν ένα συμβαλλόμενο μέρος θεωρήσει ότι το άλλο συμβαλλόμενο μέρος παραβιάζει το παρόν άρθρο, δύναται να του κοινοποιήσει τις διαπιστώσεις του και να ζητήσει διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 17 (Μεικτή Επιτροπή) παράγραφος 4.

Άρθρο 12

Αερολιμενικά τέλη, τέλη χρήσης εγκαταστάσεων και παροχής υπηρεσιών

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη χρήστη που μπορούν να επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές ή οι φορείς επιβολής των τελών στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη χρήση αεροναυτιλίας και υπηρεσιών ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας είναι θεμιτά, εύλογα, ανάλογα του κόστους και χωρίς αδικαιολόγητες διακρίσεις. Σε κάθε περίπτωση, τα τέλη χρήστη αξιολογούνται για τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με όρους οι οποίοι δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους προβλεπόμενους σε οποιαδήποτε άλλη αεροπορική εταιρεία.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη χρήστη τα οποία είναι δυνατόν να επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές ή τους φορείς επιβολής των τελών στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους για τη χρήση αερολιμένων, ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες και συναφών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών είναι θεμιτά, εύλογα, χωρίς αδικαιολόγητες διακρίσεις και δίκαια επιμερισμένα στις διάφορες κατηγορίες των χρηστών. Τα τέλη αυτά δύνανται να αντιπροσωπεύουν, όχι όμως να υπερβαίνουν, το πλήρες κόστος που επωμίζονται οι αρμόδιες αρχές ή οι φορείς επιβολής των τελών για την παροχή κατάλληλων αερολιμενικών υποδομών και εγκαταστάσεων ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες και υπηρεσιών στον αερολιμένα ή στο σύστημα του αερολιμένα. Τα εν λόγω τέλη χρήστη επιτρέπεται να περιλαμβάνουν ένα λογικό ποσοστό απόδοσης επί του ενεργητικού, μετά την απόσβεση. Οι εγκαταστάσεις και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη χρήστη προβλέπονται σε αποτελεσματική και οικονομική βάση. Σε κάθε περίπτωση, τα εν λόγω τέλη αξιολογούνται για τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους με όρους οι οποίοι δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους προβλεπόμενους για οποιαδήποτε άλλη αεροπορική εταιρεία κατά τον χρόνο αξιολόγησης των τελών.

3. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενθαρρύνει τις διαβουλεύσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών ή των φορέων επιβολής τελών στην επικράτειά του και των αεροπορικών εταιρειών ή των αντιπροσωπευτικών φορέων τους που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και εγκαταστάσεις, και ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές ή τους φορείς επιβολής τελών και τις αεροπορικές εταιρείες ή τους αντιπροσωπευτικούς φορείς τους να ανταλλάσσουν πληροφορίες, εφόσον το επιβάλλει η ανάγκη για νέα ακριβή εξέταση του εύλογου χαρακτήρα των τελών, σύμφωνα με τις αρχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος ενθαρρύνει τις αρμόδιες αρχές επιβολής τελών να παρέχουν στους χρήστες, για οιαδήποτε πρόταση αλλαγής των τελών, εύλογη προθεσμία έτσι ώστε οι εν λόγω αρχές να είναι σε θέση να εξετάσουν τις απόψεις που εξέφρασαν οι χρήστες πριν γίνουν αλλαγές.

4. Κανένα από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη δεν θεωρείται, κατά τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 21 (Επίλυση διαφορών), ότι παραβιάζει διάταξη του παρόντος άρθρου, εκτός εάν:

- α) παραλείπει να προβεί σε επανεξέταση του τέλους ή της πρακτικής που αποτελεί το αντικείμενο καταγγελίας από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος· ή
- β) μετά την εν λόγω επανεξέταση, παραλείπει να προβεί σε ενέργειες εντός της δικαιοδοσίας του για την επανόρθωση τέλους ή πρακτικής μη συμβιβάσιμης με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 13

Εμπορικό πλαίσιο

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος προσφέρει στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους θεμιτές και ισότιμες ευκαιρίες για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας.

Χωρητικότητα

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει σε οιαδήποτε αεροπορική εταιρεία του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να καθορίζει τη συχνότητα και τη χωρητικότητα των αερομεταφορών που παρέχει στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας με βάση την εμπορική συλλογιστική στην αγορά. Κανένα συμβαλλόμενο μέρος δεν περιορίζει μονομερώς τον όγκο της κίνησης, τη συχνότητα ή την τακτικότητα των δρομολογίων, ή τον τύπο ή τους τύπους αεροσκαφών που χρησιμοποιούν οι αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ούτε απαιτεί την κατάρτιση πινάκων δρομολογίων, προγραμματών ναυλωμένων πτήσεων ή επιχειρησιακών σχεδίων από τις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, εκτός εάν αυτό απαιτείται για τεχνικούς, επιχειρησιακούς ή περιβαλλοντικούς (ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σε τοπικό επίπεδο και θόρυβος) λόγους με βάση ενιαίους όρους σύμφωνους με το άρθρο 15 της σύμβασης.

Πτήσεις με κοινό κωδικό

3. α) Με την επιφύλαξη των κανονιστικών διατάξεων που εφαρμόζει συνήθως κάθε συμβαλλόμενο μέρος σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, κάθε αερομεταφορέας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους μπορεί να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με στόχο:

- i) την εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών του στα συγκεκριμένα δρομολόγια με την πώληση μεταφορών με τον δικό του κωδικό, για πτήσεις που εκμεταλλεύεται οποιαδήποτε αεροπορική εταιρεία του Καναδά ή των κρατών μελών και/ή οιασδήποτε τρίτης χώρας, και/ή εταιρεία επίγειων χερσαίων ή θαλάσσιων μεταφορών οποιασδήποτε χώρας,
- ii) εκτέλεση μεταφοράς με τον κωδικό οιασδήποτε άλλης αεροπορικής εταιρείας όταν η τελευταία έχει αδειοδοτηθεί από τις αεροναυτικές αρχές συμβαλλόμενου μέρους να πωλεί μεταφορές με τον δικό της κωδικό σε πτήσεις που εκτελούνται από οποιαδήποτε αεροπορική εταιρεία συμβαλλόμενου μέρους·

β) τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να απαιτήσουν από όλες τις αεροπορικές εταιρείες που συμμετέχουν σε συμφωνίες εκμετάλλευσης πτήσεων με κοινό κωδικό να διαθέτουν κατάλληλες άδειες για τα βασικά δρομολόγια·

γ) τα συμβαλλόμενα μέρη δεν απορρίπτουν πτήσεις με κοινό κωδικό που καθορίζονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α) σημείο i) του παρόντος άρθρου με το αιτιολογικό ότι η αεροπορική εταιρεία που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος δεν έχει το δικαίωμα να εκτελεί μεταφορές με τους κωδικούς άλλων αεροπορικών εταιρειών·

δ) τα συμβαλλόμενα μέρη απαιτούν από όλες τις αεροπορικές εταιρείες που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους συμφωνίες για πτήσεις με κοινό κωδικό να διασφαλίζουν ότι οι επιβάτες είναι πλήρως ενημερωμένοι για την ταυτότητα του φορέα εκμετάλλευσης και τον τρόπο μεταφοράς κάθε τμήματος του δρομολογίου.

Επίγεια εξυπηρέτηση

4. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, όταν δραστηριοποιούνται στην επικράτειά του:

α) βάσει αμοιβαιότητας, να εκτελούν οι ίδιες την επίγεια εξυπηρέτηση στο έδαφός του και, κατά την επιλογή τους, να τους παρέχεται επίγεια εξυπηρέτηση εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από οποιονδήποτε φορέα που έχει αδειοδοτηθεί από τις αρμόδιες αρχές του να παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες και

β) να παρέχουν επίγεια εξυπηρέτηση για άλλες αεροπορικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον ίδιο αερολιμένα, εφόσον έχουν αδειοδοτηθεί και συμμορφώνονται με τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

5. Η άσκηση των δικαιωμάτων που παρατίθενται στην παράγραφο 4 στοιχεία α) και β) του παρόντος άρθρου υπόκειται μόνο σε φυσικούς ή λειτουργικούς περιορισμούς που απορρέουν κυρίως από εκτιμήσεις σχετικά με την ασφάλεια του αερολιμένα ή την ασφάλεια από έκνομες ενέργειες. Οποιοσδήποτε περιορισμός εφαρμόζεται ομοιόμορφα και υπό όρους οι οποίοι δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους παρεχόμενους σε οποιαδήποτε άλλη αεροπορική εταιρεία οποιασδήποτε χώρας που εκτελεί παρόμοιες διεθνείς αερομεταφορές κατά την επιβολή των περιορισμών.

Εκπρόσωποι αεροπορικών εταιρειών

6. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει:

α) στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους βάσει αμοιβαιότητας, να φέρουν και να διατηρούν στο έδαφός του τους εκπροσώπους τους και διευθυντικό προσωπικό, προσωπικό πωλήσεων, τεχνικό, επιχειρησιακό και άλλο ειδικευμένο προσωπικό, όπως απαιτείται για την παροχή των υπηρεσιών τους·

β) την κάλυψη των αναγκών αυτών σε προσωπικό, κατά την επιλογή των αεροπορικών εταιρειών του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, είτε από το δικό τους προσωπικό είτε χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες οποιασδήποτε άλλης οργάνωσης, εταιρείας ή αεροπορικής εταιρείας που δραστηριοποιείται στο έδαφός του και έχει αδειοδοτηθεί να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες για άλλες αεροπορικές εταιρείες· και

γ) στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να εγκαθίστουν γραφεία στο έδαφός του για την προώθηση και την πώληση αεροπορικών μεταφορών και συναφών δραστηριοτήτων.

7. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος απαιτεί από τους εκπροσώπους και το προσωπικό των αεροπορικών εταιρειών του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να υπόκεινται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του. Σύμφωνα με τις εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις:

α) κάθε συμβαλλόμενο μέρος χορηγεί, το συντομότερο δυνατόν, τις απαιτούμενες άδειες εργασίας, θεωρήσεις επισκεπτών ή άλλα παρόμοια έγγραφα στους εκπροσώπους και στο προσωπικό που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου· και

β) κάθε συμβαλλόμενο μέρος διευκολύνει και ενεργοποιεί την έγκριση κάθε αίτησης άδειας εργασίας για το προσωπικό που εκτελεί ορισμένα προσωρινά καθήκοντα όχι πέραν των ενενήντα (90) ημερών.

Πωλήσεις, τοπικά έξοδα και μεταφορά κεφαλαίων

8. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους:

α) να προβαίνουν στην πώληση αερομεταφορών στο έδαφός του απευθείας ή, κατά την κρίση των αεροπορικών εταιρειών, μέσω των πρακτόρων τους και να πωλούν μεταφορές στο νόμισμα της επικράτειάς του ή, κατά την κρίση των αεροπορικών εταιρειών, σε ελεύθερος μετατρέψιμα νομίσματα άλλων χωρών, και κάθε πρόσωπο είναι ελεύθερο να πωλεί αυτές τις μεταφορές σε νομίσματα που είναι δεκτά από τις εν λόγω αεροπορικές εταιρείες·

β) να πληρώνουν τα τοπικά τους έξοδα, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς καυσίμων, στην επικράτειά του στο τοπικό νόμισμα ή, κατά την κρίση των αεροπορικών εταιρειών, σε ελεύθερος μετατρέψιμα νομίσματα· και

γ) να μετατρέπουν και να εμβάζουν στο εξωτερικό, κατόπιν αιτήσεως, τα έσοδα που έχουν αποκτηθεί στο σύνθετο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Η μετατροπή και το έμβασμα εγκρίνονται χωρίς περιορισμούς ή καθυστέρηση με την αγοραία συναλλαγματική ισοτιμία για τις τρέχουσες πληρωμές κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης μεταφοράς και δεν υπόκεινται σε καμία επιβάρυνση, με εξαίρεση τις προμήθειες που εισπράττονται κατά κανόνα από τις τράπεζες για τις εν λόγω συναλλαγές.

Διατροφικές μεταφορές

9. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες που εκτελούν:

α) συνδυασμένες μεταφορές, να χρησιμοποιούν χερσαίες ή θαλάσσιες επίγειες μεταφορές σε συνδυασμό με τις αεροπορικές μεταφορές. Οι εν λόγω μεταφορές είναι δυνατόν να παρέχονται από τις αεροπορικές εταιρείες στο πλαίσιο συμφωνιών με επίγειους μεταφορείς ή οι αεροπορικές εταιρείες δύνανται να επιλέγουν να εκτελούν οι ίδιες τις επίγειες μεταφορές·

β) μεταφορές φορτίου, να χρησιμοποιούν, χωρίς περιορισμούς, σε σχέση με τις αεροπορικές μεταφορές οποιοσδήποτε χερσαίες ή θαλάσσιες επίγειες μεταφορές φορτίου από ή προς οποιοδήποτε σημείο στις επικράτειες των συμβαλλόμενων μερών ή σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς όλους τους αερολιμένες που διαθέτουν τελωνεία, και συμπεριλαμβανομένης, ανάλογα με την περίπτωση, της μεταφοράς αποθηκευμένου στα τελωνεία φορτίου δυνάμει των εφαρμοστέων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων· να έχουν πρόσβαση στις τελωνειακές διατυπώσεις και εγκαταστάσεις του αερολιμένα για το φορτίο που μεταφέρεται είτε διά χερσαίας οδού είτε αεροπορικώς· και να επιλέγουν οι ίδιες τον τρόπο επίγειας μεταφοράς, που υπόκειται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις εν λόγω μεταφορές ή να συμφωνούν την εν λόγω μεταφορά με άλλες εταιρείες επίγειων μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της επίγειας μεταφοράς που χρησιμοποιούν άλλες αεροπορικές εταιρείες οποιασδήποτε άλλης χώρας· και

γ) διατροφικές μεταφορές, να παρέχουν μεταφορές με ενιαίο κόμιστρο, που καλύπτει τον συνδυασμό αεροπορικής και επίγειας μεταφοράς, με την προϋπόθεση ότι δεν παραπλανώνται οι επιβάτες και οι αποστολές σε ό,τι αφορά τα δεδομένα της εν λόγω μεταφοράς.

Καθορισμός των ναύλων

10. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν να καθορίζονται ελεύθερα οι ναύλοι από τις αεροπορικές εταιρείες βάσει ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού. Κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν λαμβάνει μονομερώς μέτρα κατά του καθορισμού ή της διατήρησης ναύλου για τις διεθνείς μεταφορές από ή προς την επικράτειά του.

11. Τα συμβαλλόμενα μέρη δεν απαιτούν την καταχώριση των ναύλων στις αεροναυτικές αρχές.

12. Τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν στις αεροναυτικές αρχές να συζητούν, μεταξύ άλλων, θέματα ναύλων που ενδέχεται να είναι άδικα, μη εύλογα ή μη ισότιμα.

Ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων

13. Τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν τις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τους σχετικά με την εκμετάλλευση ηλεκτρονικών συστημάτων κράτησης θέσεων στην επικράτεια τους σε δίκαιη και ισότιμη βάση.

Δικαιώχρηση και προβολή σήματος

14. Οι αεροπορικές εταιρείες κάθε συμβαλλόμενου μέρους παρέχουν αεροπορικές μεταφορές στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, κατ' εφαρμογή συμφωνίας δικαιώχρησης ή προβολής σήματος με επιχειρήσεις, περιλαμβανομένων των αεροπορικών εταιρειών, υπό τον όρο ότι η αεροπορική εταιρεία που παρέχει τις αεροπορικές μεταφορές διαθέτει την αντίστοιχη άδεια για το σχετικό δρομολόγιο, ότι τηρούνται οι όροι που περιγράφονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και με την προϋπόθεση της έγκρισης από τις αεροναυτικές αρχές.

Πλήρης εκμίσθωση

15. Για την παροχή αεροπορικών μεταφορών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, οι αεροπορικές εταιρείες των συμβαλλόμενων μερών μπορούν να χρησιμοποιούν τα αεροσκάφη και το πλήρωμα που παρέχεται από άλλες αεροπορικές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων άλλων χωρών, υπό την προϋπόθεση ότι η αεροπορική εταιρεία που διασφαλίζει τις αεροπορικές μεταφορές και ο φορέας εκμετάλλευσης του αεροσκάφους που συμμετέχει σε μια τέτοια συμφωνία διαθέτουν τη δέουσα άδεια, με την επιφύλαξη της έγκρισής της από τις αεροναυτικές αρχές. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η αεροπορική εταιρεία που χρησιμοποιεί το αεροσκάφος δεν υποχρεούται να διαθέτει άδεια για τα αντίστοιχα δρομολόγια.

Ναυλωμένες/μη προγραμματισμένες πτήσεις

16. Οι διατάξεις που προβλέπονται στα άρθρα 4 (Επενδύσεις), 5 (Εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων), 6 (Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας), 7 (Ασφάλεια της πολιτικής αεροπορίας από ένομες ενέργειες), 8 (Δασμοί, φόροι και επιβαρύνσεις), 9 (Στατιστικά στοιχεία), 10 (Συμφέροντα των καταναλωτών), 11 (Διαδισμότητα αερολιμένων, εγκαταστάσεων και υπηρεσιών), 12 (Αερολιμενικά τέλη, τέλη χρήσης εγκαταστάσεων και παροχής υπηρεσιών), 13 (Εμπορικό πλαίσιο), 14 (Ανταγωνιστικό περιβάλλον), 15 (Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας), 17 (Μεικτή Επιτροπή) και 18 (Περιβάλλον) της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζονται τόσο στις ναυλωμένες

όσο και στις μη προγραμματισμένες πτήσεις που εκτελούνται από αεροπορικές εταιρείες του ενός συμβαλλόμενου μέρους στην επικράτεια ή από την επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους.

17. Μετά την παραλαβή αίτησης εκμετάλλευσης ναυλωμένων και άλλων μη προγραμματισμένων πτήσεων, τα συμβαλλόμενα μέρη χορηγούν με την ελάχιστη διαδικαστική καθυστέρηση τις αιτούμενες αδειοδοτήσεις και τεχνικές άδειες στην ενδιαφερόμενη αεροπορική εταιρεία.

Άρθρο 14

Ανταγωνιστικό περιβάλλον

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι κοινός στόχος τους είναι η δημιουργία θεμιτού και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για την εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι περισσότερο πιθανό να καθιερωθούν πρακτικές θεμιτού ανταγωνισμού από τις αεροπορικές εταιρείες όταν οι εν λόγω αεροπορικές εταιρείες δραστηριοποιούνται σε πλήρη εμπορική βάση και δεν επωφελούνται από κρατικές επιχορηγήσεις. Αναγνωρίζουν ότι θέματα όπως, μεταξύ άλλων, οι όροι ιδιωτικοποίησης των αεροπορικών εταιρειών, η κατάργηση επιδοτήσεων που νοθεύουν τον ανταγωνισμό, η ισότιμη και χωρίς διάκριση πρόσβαση στις αερολιμενικές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά συστήματα κράτησης θέσεων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την επίτευξη θεμιτού και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

2. Αν ένα συμβαλλόμενο μέρος διαπιστώσει ότι στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους υφίστανται όροι που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη διατήρηση θεμιτού και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και την εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών από τις αεροπορικές εταιρείες στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, δύναται να υποβάλει παρατηρήσεις στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Επιπλέον, μπορεί να ζητήσει συνεδρίαση της Μεικτής Επιτροπής. Τα συμβαλλόμενα μέρη αποδέχονται ότι ο βαθμός στον οποίο επιδότηση ή άλλη παρέμβαση μπορεί να υπονομεύσει τους στόχους της συμφωνίας σε σχέση με την ύπαρξη ανταγωνιστικού περιβάλλοντος αποτελεί εύλογο θέμα προς συζήτηση στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής.

3. Θέματα που θα μπορούσαν να εξεταστούν βάσει του άρθρου 14 είναι, μεταξύ άλλων, οι εισφορές κεφαλαίου, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις, οι επιχορηγήσεις, οι εγγυήσεις, τα θέματα κυριότητας, οι φορολογικές ελαφρύνσεις ή οι φοροαπαλλαγές, η πτωχευτική προστασία ή η ασφάλιση, από οιαδήποτε κυβερνητική οντότητα. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 14, ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί, έπειτα από κοινοποίηση στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος, να απευθυνθεί σε αρμόδιες κυβερνητικές οντότητες στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, ακόμη και σε κρατικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για να συζητήσουν θέματα που αφορούν το παρόν άρθρο.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη συνεργασία μεταξύ των αντίστοιχων αρχών ανταγωνισμού, όπως καταδεικνύεται από τη Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όσον αφορά την εφαρμογή των νομοθεσιών τους περί ανταγωνισμού, η οποία έγινε στη Βόννη στις 17 Ιουνίου 1999.

5. Εάν, κατόπιν διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής, συμβαλλόμενο μέρος εκτιμήσει ότι οι όροι που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 εξακολουθούν να υφίστανται και δημιουργούν σημαντικό μειονέκτημα ή ζημία για την ή τις αεροπορική(-ες) εταιρεία(-ες), δύναται να λάβει μέτρα. Ένα συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να λάβει μέτρα δυνάμει της παρούσας παραγράφου είτε μετά τον καθορισμό, με απόφαση της Μεικτής Επιτροπής, των διαδικασιών και κριτηρίων για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων είτε ένα έτος από την ημερομηνία κατά την οποία η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται προσωρινά από τα συμβαλλόμενα μέρη ή τίθεται σε ισχύ. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή της παρούσας παραγράφου είναι κατάλληλο, αναλογικό και περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του και τη διάρκειά του. Απευθύνεται αποκλειστικά στην οντότητα που επωφελείται από τους όρους που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και δεν θίγει το δικαίωμα κάθε συμβαλλόμενου μέρους να λαμβάνει μέτρα δυνάμει του άρθρου 21 (Επίλυση διαφορών).

Άρθρο 15

Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας

Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για την αντιμετώπιση προβλημάτων εποπτείας και πολιτικής της ασφάλειας που συνδέονται με τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, ενόψει της βελτιστοποίησης της συνολικής αποτελεσματικότητας, της μείωσης του κόστους και της βελτίωσης της ασφάλειας και της ικανότητας των υφιστάμενων συστημάτων. Τα συμβαλλόμενα μέρη ενθαρρύνουν τους παρόχους αεροναυτιλιακών υπηρεσιών να συνεχίσουν να συνεργάζονται σε θέματα διαλειτουργικότητας για την προώθηση της ενοποίησης των συστημάτων αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών στο μέτρο του δυνατού, τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις αεροπορικές μεταφορές και την αμοιβαία πληροφόρηση, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Άρθρο 16

Συνέχιση των καθορισμών αερομεταφορών και αδειοδοτήσεων

1. Κάθε αεροπορική εταιρεία του Καναδά ή κράτους μέλους, καθορισμένη επί του παρόντος από την αντίστοιχη κυβέρνησή της βάσει συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών με τον Καναδά που αντικαθίσταται από την παρούσα συμφωνία, θεωρείται ότι είναι αεροπορική εταιρεία καθορισμένη να εκτελεί αεροπορικές μεταφορές.

2. Κάθε αεροπορική εταιρεία του Καναδά ή κράτους μέλους η οποία, την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κατέχει άδεια ή αδειοδότηση εκδοθείσα από τις αεροναυτικές αρχές συμβαλλόμενου μέρους για την εκμετάλλευση αεροπορικών μεταφορών διατηρεί, εν αναμονή της έκδοσης νέας ή τροποποιημένης άδειας ή αδειοδότησης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, όλες τις αδειοδοτήσεις που χορηγήθηκαν βάσει της εν λόγω άδειας ή αδειοδότησης και θεωρείται ότι έχει την αδειοδότηση να εκτελεί αεροπορικές μεταφορές, όπως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία.

3. Καμία διάταξη στο παρόν άρθρο δεν εμποδίζει αεροπορική εταιρεία συμβαλλόμενου μέρους που δεν αναφέρεται στις παραγράφους 1 ή 2 του παρόντος άρθρου να καθοριστεί ή να αδειοδοτηθεί για την εκτέλεση αεροπορικών μεταφορών.

Άρθρο 17

Μεικτή Επιτροπή

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη συγκροτούν επιτροπή η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των συμβαλλόμενων μερών (εφεξής «Μεικτή Επιτροπή»).

2. Η Μεικτή Επιτροπή ορίζει τις αεροναυτικές αρχές και τις άλλες αρμόδιες αρχές για θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία και διευκολύνει τις επαφές μεταξύ τους.

3. Η Μεικτή Επιτροπή συνεδριάζει όποτε είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή συνεδρίασης.

4. Συμβαλλόμενο μέρος δύναται επίσης να ζητήσει τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Μεικτής Επιτροπής για διαβουλεύσεις όσον αφορά οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και προκειμένου να επιδιώξει την επίλυση προβλημάτων που έθεσε το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Η συνεδρίαση αυτή αρχίζει το συντομότερο δυνατόν, όχι όμως αργότερα από δύο μήνες από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος, εκτός εάν τα συμβαλλόμενα μέρη αποφασίσουν άλλως.

5. Η Μεικτή Επιτροπή εκδίδει αποφάσεις στις περιπτώσεις που προβλέπονται ρητά από τη συμφωνία.

6. Η Μεικτή Επιτροπή ενισχύει την συνεργασία μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και μπορεί να εξετάζει κάθε θέμα που αφορά την εφαρμογή ή εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας, και ιδίως:

α) επανεξετάζοντας τους όρους των αγορών που επηρεάζουν τις αεροπορικές μεταφορές στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·

β) ανταλλάσσοντας πληροφορίες, όπως για παράδειγμα σχετικά με τις τροποποιήσεις των εθνικών νομοθεσιών και πολιτικών που επηρεάζουν τη συμφωνία·

γ) διερευνώντας τα πιθανά πεδία περαιτέρω ανάπτυξης της συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της διατύπωσης συστάσεων για την τροποποίηση της συμφωνίας·

δ) συστήνοντας όρους, διαδικασίες και τροποποιήσεις που απαιτούνται για τα νέα κράτη μέλη που καθίστανται συμβαλλόμενα μέρη στην παρούσα συμφωνία·

ε) συζητώντας θέματα που αφορούν τις επενδύσεις, την κυριότητα και τον έλεγχο, και επιβεβαιώνοντας ότι πληρούνται οι όροι για τη σταδιακή παροχή δικαιωμάτων κυκλοφορίας, όπως παρατίθενται στο παράρτημα 2 της παρούσας συμφωνίας.

7. Η Μεικτή Επιτροπή αναπτύσσει τη συνεργασία και προωθεί τις ανταλλαγές σε επίπεδο εμπειρογνομόνων όσον αφορά νέες νομοθετικές ή κανονιστικές πρωτοβουλίες.

8. Η Μεικτή Επιτροπή εγκρίνει διά αποφάσεως τον εσωτερικό της κανονισμό.

9. Όλες οι αποφάσεις της Μεικτής Επιτροπής λαμβάνονται ομόφωνα.

Άρθρο 18

Περιβάλλον

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος στη χάραξη και την εφαρμογή της πολιτικής διεθνούς αεροπορίας.

2. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών δυνάμει του διεθνούς δικαίου και της σύμβασης, κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να λαμβάνει και να εφαρμόζει, στο πλαίσιο της κυρίαρχης δικαιοδοσίας του, τα κατάλληλα μέτρα για να αντιμετωπίσει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αεροπορικών μεταφορών, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται χωρίς διάκριση ως προς την εθνικότητα.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν ότι πρέπει να σταθμίζονται προσεκτικά το κόστος και τα οφέλη των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος στη χάραξη της πολιτικής διεθνούς αεροπορίας. Όταν ένα συμβαλλόμενο μέρος εξετάζει προτεινόμενα περιβαλλοντικά μέτρα, οφείλει να αξιολογεί τις πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις στην άσκηση των δικαιωμάτων που περιλαμβάνει η παρούσα συμφωνία και, εφόσον εγκρίνει τα μέτρα αυτά, οφείλει να προβεί σε κατάλληλες ενέργειες για τον μετριασμό των εν λόγω δυσμενών επιπτώσεων.

4. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει να συνεργάζονται και, στο πλαίσιο πολυμερών συζητήσεων, να εξετάζουν τις συνέπειες των αεροπορικών μεταφορών στο περιβάλλον και στην οικονομία, και να διασφαλίζουν ότι κάθε μέτρο μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι πλήρως συμβιβάσιμο με τους στόχους της παρούσας απόφασης.

5. Κατά τη θέσπιση περιβαλλοντικών μέτρων, ακολουθούνται τα αεροπορικά πρότυπα για το περιβάλλον, τα οποία έχουν εγκριθεί από τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και προστεθεί ως παραρτήματα στη σύμβαση, εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες έχουν αναφερθεί παρεκκλίσεις.

6. Τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες να διαβουλεύονται αμοιβαία σε θέματα περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων μέτρων που μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, ενόψει της επίτευξης συμβιβάσιμων προσεγγίσεων στο μέτρο του δυνατού. Οι διαβουλεύσεις αρχίζουν εντός 30 ημερών από την παραλαβή της εν λόγω αίτησης ή οποιαδήποτε άλλη περίοδο που συμφωνείται αμοιβαία.

Άρθρο 19

Εργασιακά θέματα

1. Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεκτίμησης των αποτελεσμάτων της παρούσας συμφωνίας στην εργασία, την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας.

2. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Μεικτής Επιτροπής του άρθρου 17 προκειμένου να συζητηθούν θέματα απασχόλησης που προβλέπονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 20

Διεθνής συνεργασία

Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να υποβάλλουν στη Μεικτή Επιτροπή του άρθρου 17 θέματα που αφορούν:

α) αεροπορικές μεταφορές και διεθνείς οργανισμούς·

β) ενδεχόμενες εξελίξεις στις σχέσεις μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και άλλων χωρών σε θέματα αεροπορικών μεταφορών· και

γ) τάσεις σε διμερείς ή πολυμερείς διακανονισμούς

καθώς και, στο μέτρο του δυνατού, προτάσεις για την ανάπτυξη συντονισμένων θέσεων στους τομείς αυτούς.

Άρθρο 21

Επίλυση διαφορών

1. Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών ως προς την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, τα συμβαλλόμενα μέρη καταβάλλουν προσπάθειες κατ' αρχάς να επιλύσουν τη διαφορά με επίσημες διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής. Οι εν λόγω επίσημες διαβουλεύσεις αρχίζουν το συντομότερο δυνατόν και με την επιφύλαξη του άρθρου 17 παράγραφος 4, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 30 ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής από το ένα συμβαλλόμενο μέρος της γραπτής αίτησης που υποβλήθηκε από το έτερο, με αναφορά στο παρόν άρθρο, εκτός αν τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν αποφασίσει διαφορετικά.

2. Εάν η διαφορά δεν επιλυθεί εντός 60 ημερών από την παραλαβή της αίτησης επίσημων διαβουλεύσεων, παραπέμπεται σε πρόσωπο ή φορέα για τη λήψη απόφασης, εφόσον συναινούν τα συμβαλλόμενα μέρη. Εάν δεν συναινέσουν τα συμβαλλόμενα μέρη, η διαφορά υποβάλλεται, κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών, σε τριμελές διαιτητικό δικαστήριο σύμφωνα με τις διαδικασίες που παρατίθενται κατωτέρω.

3. Εντός 30 ημερών από την παραλαβή της αίτησης διαιτησίας, κάθε μέρος που ενέχεται στη διαφορά ορίζει ανεξάρτητο διαιτητή. Ο τρίτος διαιτητής ορίζεται εντός πρόσθετης προθεσμίας 45 ημερών με συμφωνία μεταξύ των δύο διαιτητών που έχουν οριστεί από τα συμβαλλόμενα μέρη. Εάν ένα από τα μέρη δεν ορίσει διαιτητή εντός της καθορισμένης προθεσμίας ή εάν δεν οριστεί τρίτος διαιτητής εντός της καθορισμένης προθεσμίας, οιοδήποτε μέρος μπορεί να καλέσει τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας να ορίσει διαιτητή ή διαιτητές, ανάλογα με την περίπτωση. Εάν ο πρόεδρος έχει την αυτή ιθαγένεια με ένα από τα μέρη, οι διαιτητές ορίζονται από τον αρχαιότερο αντιπρόεδρο, εφόσον δεν κωλύεται για την αυτή αιτία. Εν πάση περιπτώσει, ο τρίτος διαιτητής είναι υπήκοος τρίτου κράτους, αναλαμβάνει τα καθήκοντα του προέδρου του Δικαστηρίου και ορίζει τον τόπο της διαιτησίας.

4. Το Δικαστήριο καθορίζει τον κανονισμό λειτουργίας του και το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας.

5. Κατόπιν αιτήματος ενός εκ των ενεχόμενων μερών, το Δικαστήριο δύναται να απαιτήσει από το άλλο μέρος να εφαρμόσει προσωρινά διορθωτικά μέτρα, εν αναμονή της οριστικής απόφασης του.

6. Το Δικαστήριο μεριμνά για την έκδοση γραπτής απόφασης εντός 180 ημερών από την παραλαβή της αίτησης διαιτησίας. Η απόφαση του Δικαστηρίου λαμβάνεται κατά πλειοψηφία των μελών του.

7. Εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει παραβίαση της παρούσας συμφωνίας και το υπεύθυνο συμβαλλόμενο μέρος δεν την επανορθώσει ή δεν καταλήξει σε αμοιβαία ικανοποιητική λύση της διαφοράς με το έτερο μέρος εντός 30 ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης του Δικαστηρίου, το έτερο μέρος δύναται να αναστείλει την εφαρμογή των ανάλογων ευεργετημάτων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, έως ότου επιλυθεί η διαφορά.

8. Οι δικαστικές δαπάνες βαρύνουν ισομερώς τα μέρη της διαφοράς.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη ενεργούν από κοινού.

Άρθρο 22

Τροποποιήσεις

Οιαδήποτε τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας μπορεί να συμφωνηθεί αμοιβαία από τα συμβαλλόμενα μέρη, κατόπιν διαβουλεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 17 (Μεικτή Επιτροπή) της παρούσας συμφωνίας. Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 (Έναρξη ισχύος και προσωρινή εφαρμογή).

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος και προσωρινή εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει έναν μήνα μετά την ημερομηνία της τελευταίας διπλωματικής διακοίνωσης με την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη επιβεβαιώνουν την ολοκλήρωση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Για τους σκοπούς της εν λόγω ανταλλαγής, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της ορίζουν τη γενική γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Καναδάς παραδίδει στη γενική γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη διπλωματική διακοίνωση που απευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, και η γενική γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραδίδει στον Καναδά τις διπλωματικές διακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της. Οι διπλωματικές διακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της περιέχουν κοινοποιήσεις από κάθε κράτος μέλος που επιβεβαιώνουν την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Παρά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να εφαρμόζουν προσωρινά την παρούσα συμφωνία βάσει των διατάξεων της εθνικής τους νομοθεσίας από την πρώτη ημέρα του μηνός που έπεται της ημερομηνίας της τελευταίας διακοίνωσης με την οποία τα συμβαλλόμενα μέρη προέβησαν σε αμοιβαία κοινοποίηση της ολοκλήρωσης των οικείων εθνικών διαδικασιών για την προσωρινή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 24

Λύση της συμφωνίας

Κάθε συμβαλλόμενο μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή να γνωστοποιήσει στο έτερο μέρος γραπτώς, διά της διπλωματικής οδού, την απόφασή του να λύσει την παρούσα συμφωνία. Η γνωστοποίηση αυτή διαβιβάζεται ταυτόχρονα στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και στη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών. Η συμφωνία λύεται ένα (1) έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το έτερο μέρος, εκτός αν η γνωστοποίηση ανακληθεί με κοινή συναίνεση πριν από την εκπνοή της προθεσμίας. Ελλείψει αποδεικτικού παραλαβής από το έτερο μέρος, η γνωστοποίηση θεωρείται ότι έχει παραληφθεί δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά την παραλαβή της από τη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και τη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 25

Καταχώριση της συμφωνίας

Η παρούσα συμφωνία και κάθε σχετική τροποποίηση καταχωρίζονται στη Διεθνή Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας και στη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, μετά την έναρξη ισχύος τους. Το έτερο μέρος ενημερώνεται σχετικά με την καταχώριση μόλις αυτό επιβεβαιωθεί από τις γραμματείες της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας και των Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 26

Σχέση με άλλες συμφωνίες

1. Εάν τα συμβαλλόμενα μέρη προσχωρήσουν σε πολυμερή συμφωνία ή εγκρίνουν απόφαση της Διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας ή άλλου διεθνούς διακυβερνητικού οργανισμού, η οποία αφορά θέματα που καλύπτει η παρούσα συμφωνία, διαβουλεύονται στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής για να εκτιμήσουν τον βαθμό στον οποίο η παρούσα συμφωνία θίγεται από τις διατάξεις της πολυμερούς συμφωνίας ή απόφασης και αν θα πρέπει να αναθεωρηθεί η συμφωνία ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι σχετικές εξελίξεις.

2. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 (Έναρξη ισχύος και προσωρινή εφαρμογή) της συμφωνίας, οι διμερείς συμφωνίες που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 της παρούσας συμφωνίας αναστέλλονται, εξαιρουμένων των οριζόμενων στο παράρτημα 2 της παρούσας συμφωνίας. Από την έναρξη ισχύος της δυνάμει του άρθρου 23 παράγραφος 1, η παρούσα συμφωνία αντικαθιστά τις σχετικές διατάξεις των διμερών συμφωνιών που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 της παρούσας συμφωνίας, εξαιρουμένων των οριζόμενων στο παράρτημα 2 της παρούσας συμφωνίας.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

ΕΠΙΝΕ σε δύο αντίτυπα στις Βρυξέλλες, στις δέκα εφτά Δεκεμβρίου 2009, στη βουλγαρική, ισπανική, τσεχική, δανική, γερμανική, εσθονική, ελληνική, αγγλική, γαλλική, λετονική, λιθουανική, ιταλική, ουγγρική, μαλτεζική, ολλανδική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, φινλανδική και σουηδική γλώσσα, καθένα δε από τα κείμενα αυτά είναι εξίσου αυθεντικό.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

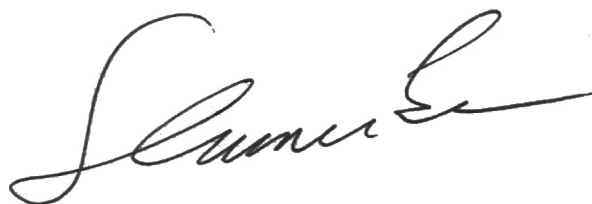
Deze handtekening verbindt eveneens het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

За Република България

Za Českou republiku

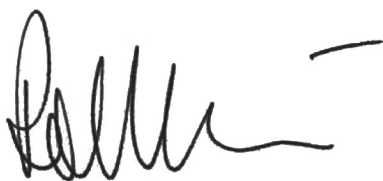
På Kongeriget Danmarks vegne

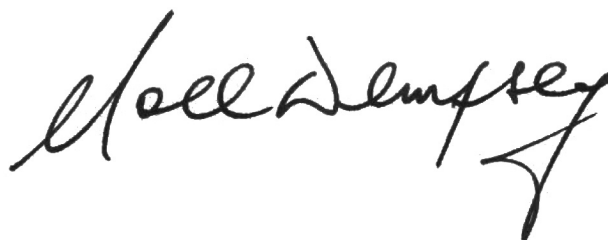
Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

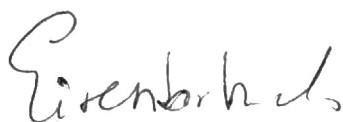
Latvijas Republikas vārdā

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grande-Duché de Luxembourg

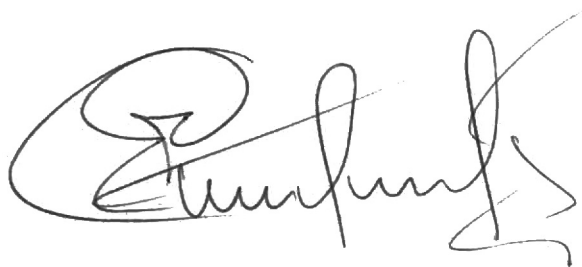
A Magyar Köztársaság részéről

Għal Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

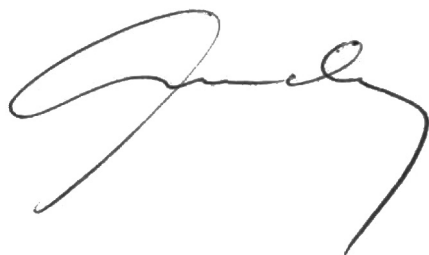
Für die Republik Österreich

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

A handwritten signature in black ink, consisting of several vertical, slightly wavy lines of varying heights, resembling a stylized 'S' or a series of connected vertical strokes.

Za Slovenskú republiku

A handwritten signature in black ink, starting with a small 'h' or 'u' shape, followed by a series of connected loops and a long, sweeping tail that curves downwards and to the right.

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'A' or 'S' shape, followed by a series of connected loops and a long, sweeping tail that curves downwards and to the right.

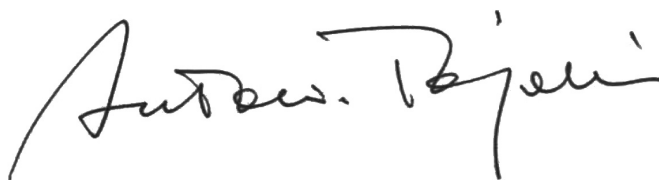
För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, starting with a large, stylized 'S' or 'G' shape, followed by a series of connected loops and a long, sweeping tail that curves downwards and to the right.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейската общност
Por la Comunidad Europea
Za Evropské společenství
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Euroopa Ühenduse nimel
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Eiropas Kopienas vārdā
Europos bendrijos vardu
az Európai Közösség részéről
Għall-Komunità Ewropea
Voor de Europese Gemeenschap
W imieniu Wspólnoty Europejskiej
Pela Comunidade Europeia
Pentru Comunitatea Europeană
Za Európske spoločenstvo
Za Evropsko skupnost
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

For Canada
Pour le Canada

—

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της παρούσας συμφωνίας, κάθε συμβαλλόμενο μέρος επιτρέπει στις αεροπορικές εταιρείες του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να εκτελούν μεταφορές στα δρομολόγια που καθορίζονται κατωτέρω:

α) Για τις αεροπορικές εταιρείες του Καναδά:

Σημεία πίσω – Σημεία στον Καναδά – Ενδιάμεσα σημεία – Σημεία στα κράτη μέλη – Σημεία πέραν

β) Για τις αεροπορικές εταιρείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας:

Σημεία πίσω – Σημεία στα κράτη μέλη – Ενδιάμεσα σημεία – Σημεία στον Καναδά – Σημεία πέραν

2. Οι αεροπορικές εταιρείες συμβαλλόμενου μέρους μπορούν σε οποιαδήποτε ή σε όλες τις πτήσεις και κατά την προαίρεσή τους:

α) να εκτελούν πτήσεις προς μία ή και προς τις δύο κατευθύνσεις·

β) να συνδυάζουν διαφορετικούς αριθμούς πτήσεων στο πλαίσιο μίας εκμετάλλευσης αεροσκάφους·

γ) να εξυπηρετούν σημεία πίσω, ενδιάμεσα και πέραν της επικράτειας των συμβαλλόμενων μερών και σημεία εντός της επικράτειας των συμβαλλόμενων μερών με οποιοδήποτε συνδυασμό και σειρά·

δ) να παραλείπουν στάσεις σε οποιοδήποτε σημείο ή σημεία·

ε) να μεταφέρουν επιβάτες από οποιοδήποτε αεροσκάφος τους σε οποιοδήποτε άλλο αεροσκάφος τους χωρίς περιορισμούς ως προς την αλλαγή, σε οποιοδήποτε σημείο, του τύπου ή του αριθμού των χρησιμοποιούμενων αεροσκαφών·

στ) να εξυπηρετούν σημεία πίσω από οποιοδήποτε σημείο στην επικράτεια του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους με ή χωρίς αλλαγή αεροσκάφους ή αριθμού πτήσης και να προσφέρουν και να διαφημίζουν τα εν λόγω δρομολόγια στο κοινό ως απευθείας πτήσεις·

ζ) να κάνουν στάση σε οποιοδήποτε σημείο εντός ή εκτός της επικράτειας οποιουδήποτε συμβαλλόμενου μέρους·

η) να εκτελούν διαμετακομιστική μεταφορά μέσω ενδιάμεσων σημείων και μέσω σημείων της επικράτειας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους·

θ) να συνδυάζουν επιβάτες και φορτίο στο ίδιο αεροσκάφος ανεξαρτήτως της προέλευσής τους· και

ι) να εκτελούν πτήσεις με κοινό κωδικό σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 3 (Εμπορικό πλαίσιο) της παρούσας συμφωνίας·

χωρίς περιορισμούς ως προς την κατεύθυνση ή τη γεωγραφική περιοχή και χωρίς απώλεια δικαιώματος μεταφοράς επιβατών ή φορτίου, επιτρεπόμενου άλλως σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1

Κυριότητα και έλεγχος των αεροπορικών εταιρειών αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών

1. Παρά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 (Επενδύσεις), η κυριότητα των αεροπορικών εταιρειών συμβαλλόμενου μέρους από υπηκόους όλων των άλλων συμβαλλόμενων μερών επιτρέπεται βάσει αμοιβαιότητας, στον βαθμό που επιτρέπεται από τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Καναδά που ισχύουν για ξένες επενδύσεις στις αεροπορικές εταιρείες.
2. Παρά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 (Καθορισμός αεροπορικών εταιρειών, αδειοδότηση και ανάκληση) παράγραφος 2 στοιχείο γ) και στο άρθρο 4 (Επενδύσεις) της συμφωνίας, οι κάτωθι διατάξεις εφαρμόζονται όσον αφορά την κυριότητα και τον έλεγχο των αεροπορικών εταιρειών αντί του άρθρου 3 (Καθορισμός αερομεταφορέων, αδειοδότηση και ανάκληση) παράγραφος 2 στοιχείο γ), έως ότου οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αναφέρονται στο τμήμα 2 παράγραφος 2 στοιχείο α) και δ) του παρόντος παραρτήματος υπαγορεύσουν άλλως:

«στην περίπτωση αεροπορικής εταιρείας του Καναδά, τη βασική κυριότητα και τον πραγματικό έλεγχο της αεροπορικής εταιρείας έχουν υπήκοοι του Καναδά, η αεροπορική εταιρεία έχει άδεια λειτουργίας ως канаδική αεροπορική εταιρεία και έχει την κύρια εγκατάστασή της στον Καναδά· στην περίπτωση αεροπορικής εταιρείας κράτους μέλους, τη βασική κυριότητα και τον πραγματικό έλεγχο της αεροπορικής εταιρείας έχουν υπήκοοι κρατών μελών, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, η αεροπορική εταιρεία έχει άδεια λειτουργίας ως κοινοτική αεροπορική εταιρεία και έχει τον κύριο τόπο εγκατάστασής της σε κράτος μέλος».

ΤΜΗΜΑ 2

Σταδιακή διαθεσιμότητα των δικαιωμάτων μεταφοράς

1. Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων μεταφοράς που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του παρόντος τμήματος, οι αεροπορικές εταιρείες των συμβαλλόμενων μερών απολαύουν της ευελιξίας εκμετάλλευσης που επιτρέπεται στο παράρτημα 1 παράγραφος 2.
2. Ασχέτως των δικαιωμάτων μεταφοράς που προβλέπονται στο παράρτημα 1 της παρούσας συμφωνίας:
 - α) Όταν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών επιτρέπουν στους υπηκόους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να κατέχουν και να ελέγχουν συνολικά έως το 25 % των δικαιωμάτων ψήφου των αεροπορικών εταιρειών τους, ισχύουν τα ακόλουθα δικαιώματα:
 - i) στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων και των δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, για τις αεροπορικές εταιρείες του Καναδά, το δικαίωμα να παρέχουν διεθνείς μεταφορές μεταξύ κάθε σημείου στον Καναδά και κάθε σημείου στα κράτη μέλη· για τις αεροπορικές εταιρείες της Κοινότητας, το δικαίωμα να παρέχουν αεροπορικές μεταφορές μεταξύ κάθε σημείου στα κράτη μέλη και κάθε σημείου στον Καναδά. Επιπλέον, στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων και των δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου για τις αεροπορικές εταιρείες συμβαλλόμενου μέρους, το δικαίωμα να παρέχουν διεθνείς μεταφορές προς και από σημεία που βρίσκονται σε τρίτες χώρες μέσω κάθε σημείου στην επικράτεια του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους, με ή χωρίς αλλαγή αεροσκάφους ή αριθμού πτήσης, και να προσφέρουν και να διαφημίζουν τα δρομολόγια αυτά στο κοινό ως απευθείας πτήσεις·
 - ii) στην περίπτωση των δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, για τις αεροπορικές εταιρείες αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, το δικαίωμα να παρέχουν διεθνείς μεταφορές μεταξύ της επικράτειας του άλλου συμβαλλόμενου μέρους και των σημείων που βρίσκονται σε τρίτες χώρες σε συνδυασμό με δρομολόγια μεταξύ σημείων στην επικράτεια του και σημείων στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους·
 - iii) στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων και των δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, για τις αεροπορικές εταιρείες αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, τα δικαιώματα εκμετάλλευσης που προβλέπονται στις διμερείς συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και κρατών μελών που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 τμήμα 1 και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης σε συμφωνίες οι οποίες εφαρμόζονται μεταξύ του Καναδά και συγκεκριμένων κρατών μελών, όπως ορίζονται στο παράρτημα 3 παράγραφος 2. Όσον αφορά τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας για τα σημεία πέραν της επικράτειας που καθορίζονται στο παρόν εδάφιο, αίρονται όλοι οι περιορισμοί πλιν των γεωγραφικών περιορισμών, των περιορισμών που αφορούν τον αριθμό των σημείων και των περιορισμών καθορισμού της συχνότητας· και
 - iv) για μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, ισχύουν τα δικαιώματα που αναφέρονται στα εδάφια i) και ii) ανωτέρω, εφόσον κατά την ημερομηνία προσωρινής εφαρμογής ή έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας δεν υφίσταντο διμερείς συμφωνίες και ρυθμίσεις, ή εφόσον τα δικαιώματα τα οποία παρέχονταν δυνάμει συμφωνίας αμέσως πριν από την προσωρινή εφαρμογή ή έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας είναι λιγότερο φιλελεύθερα από τα δικαιώματα που αναφέρονται στα εδάφια i) και ii) ανωτέρω.

- β) Όταν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών επιτρέπουν στους υπηκόους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να κατέχουν και να ελέγχουν συνολικά έως το 49 % των δικαιωμάτων ψήφου των αεροπορικών εταιρειών τους, ισχύουν τα ακόλουθα δικαιώματα επιπροσθέτως εκείνων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α):
- i) στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων, για τις αεροπορικές εταιρείες αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα σε κάθε ενδιάμεσο σημείο, και για τις αεροπορικές εταιρείες του Καναδά, μεταξύ κάθε σημείου στα κράτη μέλη και κάθε σημείο σε άλλα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι στην περίπτωση των καναδικών αεροπορικών εταιρειών το δρομολόγιο περιλαμβάνει ένα σημείο στον Καναδά και στην περίπτωση των κοινοτικών αεροπορικών εταιρειών το δρομολόγιο περιλαμβάνει ένα σημείο σε οποιοδήποτε κράτος μέλος·
 - ii) στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων, για τις αεροπορικές εταιρείες του Καναδά, τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ οποιουδήποτε σημείου στα κράτη μέλη και οποιουδήποτε σημείου στο Μαρόκο, στην Ελβετία, στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και σε άλλα μέλη του Κοινού Ευρωπαϊκού Αεροπορικού Χώρου· και
 - iii) στην περίπτωση των δρομολογίων αποκλειστικής μεταφοράς φορτίου, για τις αεροπορικές εταιρείες συμβαλλόμενου μέρους, χωρίς υποχρέωση εξυπηρέτησης σημείου στην επικράτεια του εν λόγω συμβαλλόμενου μέρους, το δικαίωμα να εκτελούν διεθνείς μεταφορές μεταξύ σημείων στην επικράτεια του άλλου συμβαλλόμενου μέρους και σημείων που βρίσκονται σε τρίτες χώρες.
- γ) Όταν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών επιτρέπουν στους υπηκόους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους να ιδρύουν αεροπορική εταιρεία στην επικράτειά τους για εγχώριες και διεθνείς αεροπορικές μεταφορές, και σύμφωνα με το άρθρο 17 (Μεικτή Επιτροπή) παράγραφοι 5, 6 στοιχείο ε) και 9 της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν τα ακόλουθα δικαιώματα επιπροσθέτως εκείνων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β):
- i) στην περίπτωση των συνδυασμένων δρομολογίων, για τις αεροπορικές εταιρείες αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών, τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα σε κάθε σημείο πέραν της επικράτειας χωρίς περιορισμό συχνότητας.
- δ) Όταν οι εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις αμφοτέρων των συμβαλλόμενων μερών επιτρέπουν την πλήρη κυριότητα και τον έλεγχο των αεροπορικών εταιρειών τους από υπηκόους του άλλου συμβαλλόμενου μέρους και αμφοτέρωτα τα συμβαλλόμενα μέρη επιτρέπουν πλήρη εφαρμογή του παραρτήματος 1, σύμφωνα με το άρθρο 17 (Μεικτή Επιτροπή) παράγραφοι 5, 6 στοιχείο ε) και 9 της παρούσας συμφωνίας και κατόπιν επιβεβαίωσης εκ μέρους των συμβαλλόμενων μερών σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες τους, οι διατάξεις του παραρτήματος 2 ανωτέρω δεν εφαρμόζονται πλέον και το παράρτημα 1 παράγει αποτελέσματα.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΚΑΝΑΔΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Όπως ορίζεται στο άρθρο 26 της παρούσας συμφωνίας, οι ακόλουθες διμερείς συμφωνίες μεταξύ του Καναδά και των κρατών μελών αναστέλλονται ή αντικαθίστανται από την παρούσα συμφωνία:

- α) Δημοκρατία της Αυστρίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Αυστρίας, η οποία υπεγράφη στις 22 Ιουνίου 1993·
- β) Βασίλειο του Βελγίου: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης του Βελγίου, η οποία υπεγράφη στις 13 Μαΐου 1986·
- γ) Τσεχική Δημοκρατία: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, η οποία υπεγράφη στις 13 Μαρτίου 1996. Ανταλλαγή διακοινώσεων για την τροποποίηση της συμφωνίας, η οποία υπεγράφη στις 28 Απριλίου 2004 και στις 28 Ιουνίου 2004·
- δ) Βασίλειο της Δανίας: Συμφωνία μεταξύ του Καναδά και της Δανίας όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των δύο χωρών, η οποία υπεγράφη στις 13 Δεκεμβρίου 1949. ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ του Καναδά και της Δανίας όσον αφορά τη συμφωνία αεροπορικών μεταφορών που υπεγράφη μεταξύ των δύο χωρών στην Οτάβα, στις 13 Δεκεμβρίου 1949, η οποία υπεγράφη στις 13 Δεκεμβρίου 1949. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ του Καναδά και της Δανίας για την τροποποίηση της συμφωνίας του 1949 όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές, η οποία υπεγράφη στις 16 Μαΐου 1958·
- ε) Δημοκρατία της Φινλανδίας: Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Φινλανδίας για αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των αντίστοιχων εδαφών τους και πέραν αυτών, η οποία υπεγράφη στις 28 Μαΐου 1990. Ανταλλαγή διακοινώσεων που συνιστούν συμφωνία για την τροποποίηση της συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Φινλανδίας για αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των αντίστοιχων εδαφών τους και πέραν αυτών η οποία έγινε στο Ελσίνκι στις 28 Μαΐου 1990 και υπεγράφη την 1η Σεπτεμβρίου 1999·
- στ) Γαλλική Δημοκρατία: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας, η οποία υπεγράφη στις 15 Ιουνίου 1976. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Γαλλικής Δημοκρατίας για την τροποποίηση της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών που υπεγράφη στο Παρίσι στις 15 Ιουνίου 1976, η οποία υπεγράφη στις 21 Δεκεμβρίου 1982·
- ζ) Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, η οποία υπεγράφη στις 26 Μαρτίου 1973. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την τροποποίηση της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών που υπεγράφη στην Οτάβα στις 26 Μαρτίου 1973, η οποία υπεγράφη στις 16 Δεκεμβρίου 1982 και στις 20 Ιανουαρίου 1983·
- η) Ελληνική Δημοκρατία: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας η οποία υπεγράφη στις 20 Αυγούστου 1984. Ανταλλαγή διακοινώσεων που συνιστούν συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την τροποποίηση της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών, η οποία έγινε στο Τορόντο στις 20 Αυγούστου 1984 και υπεγράφη στις 23 Ιουνίου 1995 και στις 19 Ιουλίου 1995·
- θ) Δημοκρατία της Ουγγαρίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, η οποία υπεγράφη στις 7 Δεκεμβρίου 1998·
- ι) Ιρλανδία: Συμφωνία μεταξύ του Καναδά και της Ιρλανδίας όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των δύο χωρών, η οποία υπεγράφη στις 8 Αυγούστου 1947. Ανταλλαγή διακοινώσεων (19 Απριλίου και 31 Μαΐου 1948) μεταξύ του Καναδά και της Ιρλανδίας για την τροποποίηση της συμφωνίας όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των δύο χωρών, η οποία υπεγράφη στις 31 Μαΐου 1948. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ του Καναδά και της Ιρλανδίας που συνιστούν συμφωνία για την τροποποίηση του παραρτήματος της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών της 8ης Αυγούστου 1947, η οποία υπεγράφη στις 9 Ιουλίου 1951. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ του Καναδά και της Ιρλανδίας για την τροποποίηση της συμφωνίας της 8ης Αυγούστου 1947 όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των δύο χωρών, η οποία υπεγράφη στις 23 Δεκεμβρίου 1957·
- ια) Ιταλική Δημοκρατία: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και της Ιταλίας, η οποία υπεγράφη στις 2 Φεβρουαρίου 1960. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ιταλίας που συνιστούν συμφωνία για την τροποποίηση της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών, όπως καθορίζεται στα εγκεκριμένα πρακτικά της 28ης Απριλίου 1972, η οποία υπεγράφη στις 28 Αυγούστου 1972·

- ιβ) Βασίλειο των Κάτω Χωρών: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, η οποία υπεγράφη στις 2 Ιουνίου 1989. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών που συνιστούν συμφωνία σχετικά με την εκτέλεση μη προγραμματισμένων πτήσεων (πτήσεων τσάρτερ), η οποία υπεγράφη στις 2 Ιουνίου 1989.
- ιγ) Δημοκρατία της Πολωνίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Πολωνίας, η οποία υπεγράφη στις 14 Μαΐου 1976. Ανταλλαγή διακοινώσεων που συνιστά συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Πολωνίας σχετική με τα άρθρα IX, XI, XIII και XV της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών της 14ης Μαΐου 1976 η οποία υπεγράφη την ίδια μέρα.
- ιδ) Πορτογαλική Δημοκρατία: Συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Πορτογαλίας για αεροπορικές μεταφορές μεταξύ καναδικών και πορτογαλικών εδαφών, η οποία υπεγράφη στις 25 Απριλίου 1947. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Πορτογαλίας για την τροποποίηση των παραγράφων 3 και 4 του παραρτήματος της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ των δύο χωρών που υπεγράφη στη Λισαβόνα στις 25 Απριλίου 1947, η οποία υπεγράφη στις 24 και 30 Απριλίου 1957. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ Καναδά και Πορτογαλίας για την τροποποίηση της παραγράφου 7 του παραρτήματος της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ των δύο χωρών, η οποία υπεγράφη στις 5 και 31 Μαρτίου 1958.
- ιε) Ρουμανία: Συμφωνία πολιτικών αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας της Ρουμανίας, η οποία υπεγράφη στις 27 Οκτωβρίου 1983.
- ιστ) Βασίλειο της Ισπανίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης της Ισπανίας, η οποία υπεγράφη στις 15 Σεπτεμβρίου 1988.
- ιζ) Βασίλειο της Σουηδίας: Συμφωνία μεταξύ του Καναδά και της Σουηδίας όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ των καναδικών και σουηδικών εδαφών, η οποία υπεγράφη στις 27 Ιουνίου 1947. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ Καναδά και Σουηδίας για τη συμπλήρωση της συμφωνίας όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές μεταξύ καναδικών και σουηδικών εδαφών, η οποία υπεγράφη στις 27 και 28 Ιουνίου 1947. Ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ Καναδά και Σουηδίας για την τροποποίηση της συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών του 1947, η οποία υπεγράφη στις 16 Μαΐου 1958 και
- ιη) Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας: Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της κυβέρνησης του Καναδά και της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, η οποία υπεγράφη στις 22 Ιουνίου 1988.

ΤΜΗΜΑ 2

Για τους σκοπούς του τμήματος 2 του παραρτήματος 2 είναι διαθέσιμα τα ακόλουθα δικαιώματα σύμφωνα με το εδάφιο 2 στοιχείο α) περίπτωση iii):

Μέρος 1: για τις αεροπορικές εταιρείες του Καναδά

Σε σχέση με την εκτέλεση συνδυασμένων επιβατικών και εμπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και των επιμέρους κρατών μελών, καθώς και την εκτέλεση αποκλειστικά εμπορευματικών μεταφορών, οι αεροπορικές εταιρείες του Καναδά διαθέτουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

Κράτος μέλος	Δικαιώματα κυκλοφορίας
Βουλγαρία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα για δύο σημεία που πρέπει να καθοριστούν, τα οποία μπορούν να εξυπηρετούνται ως ενδιάμεσα σημεία με προορισμό τη Σόφια ή/και πέραν αυτής.
Τσεχική Δημοκρατία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα για τέσσερα σημεία κατ' ανώτατο όριο της επιλογής του Καναδά, τα οποία μπορούν να εξυπηρετούνται ως ενδιάμεσα σημεία με προορισμό την Πράγα ή πέραν αυτής, και για ένα πρόσθετο σημείο στην Τσεχική Δημοκρατία.
Δανία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ της Κοπεγχάγης και: α) του Άμστερνταμ και του Ελσίνκι· ή β) του Άμστερνταμ και της Μόσχας. Το Άμστερνταμ μπορεί να εξυπηρετείται ως ενδιάμεσο σημείο ή ως πέραν αυτού σημείο. Το Ελσίνκι και η Μόσχα πρέπει να εξυπηρετούνται ως πέραν αυτών σημεία.
Γερμανία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας μπορούν να ασκούνται μεταξύ ενδιάμεσων σημείων στην Ευρώπη και σημείων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και μεταξύ σημείων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και πέραν αυτής σημείων.
Ελλάδα	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα για ενδιάμεσα σημεία με προορισμό την Αθήνα ή/και πέραν αυτής και για δύο πρόσθετα σημεία στην Ελλάδα, εκτός σημείων στην Τουρκία και στο Ισραήλ. Ο συνολικός αριθμός ενδιάμεσων σημείων και πέραν αυτών σημείων που μπορούν να εξυπηρετούνται κάθε φορά βάσει των δικαιωμάτων της πέμπτης ελευθερίας δεν θα υπερβαίνει τα πέντε, εκ των οποίων τέσσερα κατ' ανώτατο όριο επιτρέπεται να είναι ενδιάμεσα σημεία.
Ιρλανδία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στην Ιρλανδία και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στην Ιρλανδία και σημείων πέραν αυτής. Για τις αποκλειστικά εμπορευματικές μεταφορές, τα δικαιώματα είναι διαθέσιμα για την εκτέλεση διεθνών μεταφορών μεταξύ σημείων στην Ιρλανδία και σημείων σε τρίτες χώρες, χωρίς την απαίτηση εξυπηρέτησης ενός σημείου στον Καναδά.

Κράτος μέλος	Δικαιώματα κυκλοφορίας
Ιταλία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ δύο ενδιάμεσων σημείων στην Ευρώπη και στη Ρώμη ή/και στο Μιλάνο. Τα ενδιάμεσα σημεία για τα οποία είναι διαθέσιμα τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας μπορούν επίσης να εξυπηρετούνται ως πέραν αυτών σημεία.
Πολωνία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ της Βαρσοβίας και δύο ενδιάμεσων σημείων στην Ευρώπη, τα οποία θα επιλεγούν από τον Καναδά μεταξύ των ακόλουθων: Βρυξέλλες, Κοπεγχάγη, Πράγα, Shannon, Στοκχόλμη, Βιέννη, Ζυρίχη.
Πορτογαλία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στην Πορτογαλία και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στην Πορτογαλία και σημείων πέραν αυτής.
Ισπανία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας για ενδιάμεσα σημεία και πέραν αυτών σημεία είναι διαθέσιμα: α) μεταξύ Μαδρίτης και τριών πρόσθετων σημείων στην Ισπανία, και σημείων στην Ευρώπη (εκτός Μονάχου, Δανίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Ιταλίας και Δημοκρατιών της πρώην ΕΣΣΔ) και β) μεταξύ Μαδρίτης και ενός άλλου σημείου στην Ισπανία και σημείων στην Αφρική και στη Μέση Ανατολή, όπως ορίζει η ΔΟΠΑ (Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας) στο έγγραφο 9060-AT/723. Κάθε φορά επιτρέπεται να ασκούνται τέσσερα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας κατ' ανώτατο όριο.
Σουηδία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Στοκχόλμης και: α) Άμστερνταμ και Ελσίνκι· ή β) Άμστερνταμ και Μόσχα. Το Άμστερνταμ μπορεί να εξυπηρετείται ως ενδιάμεσο σημείο ή ως πέραν αυτού σημείο. Το Ελσίνκι και η Μόσχα πρέπει να εξυπηρετούνται ως πέραν αυτών σημεία.
Ηνωμένο Βασίλειο	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στο Ηνωμένο Βασίλειο και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στο Ηνωμένο Βασίλειο και πέραν αυτών σημείων. Για τις αποκλειστικά εμπορευματικές μεταφορές, το δικαίωμα εκτέλεσης διεθνών μεταφορών είναι διαθέσιμο μεταξύ σημείων στο Ηνωμένο Βασίλειο και σημείων σε τρίτες χώρες, χωρίς την απαίτηση εξυπηρέτησης ενός σημείου στον Καναδά.

Μέρος 2: για τις αεροπορικές εταιρείες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

Σε σχέση με την εκτέλεση συνδυασμένων επιβατικών και εμπορικών μεταφορών μεταξύ των επιμέρους κρατών μελών και του Καναδά, καθώς και την εκτέλεση αποκλειστικά εμπορευματικών μεταφορών, οι κοινοτικές αεροπορικές εταιρείες διαθέτουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

Κράτος μέλος	Δικαιώματα κυκλοφορίας
Βέλγιο	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και δύο σημείων πέραν αυτού στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής που βρίσκονται ανατολικά του Σικάγου (αυτού συμπεριλαμβανομένου) και βορείως της Ουάσιγκτον, D.C. (αυτής συμπεριλαμβανομένης).
Βουλγαρία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας μπορούν να ασκούνται σε ένα πέραν αυτού σημείο στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, το οποίο βρίσκεται ανατολικά του Σικάγου (αυτού εξαιρουμένου) και βορείως της Ουάσιγκτον, D.C. (αυτής συμπεριλαμβανομένης). Κανένα δικαίωμα της πέμπτης ελευθερίας δεν είναι διαθέσιμο εάν το Μόντρεαλ και η Οτάβα εξυπηρετούνται με το ίδιο δρομολόγιο. Κανένα δικαίωμα της πέμπτης ελευθερίας δεν είναι διαθέσιμο σε ενδιάμεσα σημεία.
Τσεχική Δημοκρατία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ του Μόντρεαλ και δύο πέραν αυτού σημείων στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, που βρίσκονται βορείως της Ουάσιγκτον, D.C. (αυτής συμπεριλαμβανομένης) και ανατολικά του Σικάγου (αυτού συμπεριλαμβανομένου).
Δανία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και Σικάγου και μεταξύ Μόντρεαλ και Σιάτλ. Το Σικάγο μπορεί να εξυπηρετείται ως ενδιάμεσο σημείο ή ως πέραν αυτού σημείο. Το Σιάτλ μπορεί να εξυπηρετείται μόνο ως πέραν αυτού σημείο.
Γερμανία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μόνο μεταξύ Μόντρεαλ και ενός πέραν αυτού σημείου στη Φλόριντα. Εναλλακτικά, τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και δύο πέραν αυτού σημείων στο ηπειρωτικό τμήμα των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής, εξαιρουμένων των σημείων που βρίσκονται στις πολιτείες της Καλιφόρνιας, του Κολοράντο, της Φλόριντας, της Γεωργίας, του Όρεγκον, του Τέξας και της Ουάσιγκτον.
Ελλάδα	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και Βοστώνης ή μεταξύ Μόντρεαλ και Σικάγου ή πέραν του Τορόντο με προορισμό ένα σημείο στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής που θα καθοριστεί από την Ελληνική Δημοκρατία, εκτός σημείων στην Καλιφόρνια, στο Τέξας και στη Φλόριντα.

Κράτος μέλος	Δικαιώματα κυκλοφορίας
Ιρλανδία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στον Καναδά και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στον Καναδά και σημείων πέραν αυτού. Για τις αποκλειστικά εμπορευματικές μεταφορές, τα διαθέσιμα δικαιώματα επιτρέπουν την εκτέλεση διεθνών μεταφορών μεταξύ σημείων στον Καναδά και σημείων σε τρίτες χώρες, χωρίς απαίτηση εξυπηρέτησης ενός σημείου στην Ιρλανδία.
Ιταλία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ δύο ενδιάμεσων σημείων βορειοανατολικά των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής (βoreίως της Ουάσιγκτον, αυτής συμπεριλαμβανομένης, και ανατολικά του Σικάγου, αυτού συμπεριλαμβανομένου) και του Μόντρεαλ ή/και του Τορόντο. Τα ενδιάμεσα σημεία για τα οποία διατίθενται δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας μπορούν επίσης να εξυπηρετούνται ως πέραν αυτών σημεία.
Πολωνία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και Νέας Υόρκης ως ενδιάμεσων σημείων ή πέραν αυτών σημείων.
Πορτογαλία	Τα δικαιώματα κυκλοφορίας της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στον Καναδά και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στον Καναδά και πέραν αυτού σημείων.
Ισπανία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας για τα ενδιάμεσα σημεία και για πέραν αυτών σημεία είναι διαθέσιμα: α) μεταξύ Μόντρεαλ και τριών πρόσθετων σημείων στον Καναδά, και Σικάγου, Βοστώνης, Φιλαδέλφειας, Βαλτιμόρης, Ατλάντας, Ντάλας/Ft. Worth και Χιούστον· και β) μεταξύ Μόντρεαλ και Πόλης του Μεξικού. Κάθε φορά επιτρέπεται να ασκούνται τέσσερα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας κατ' ανώτατο όριο.
Σουηδία	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ Μόντρεαλ και Σικάγου και μεταξύ Μόντρεαλ και Σιάτλ. Το Σικάγο μπορεί να εξυπηρετείται ως ενδιάμεσο σημείο ή ως πέραν αυτού σημείο. Το Σιάτλ μπορεί να εξυπηρετείται μόνο ως πέραν αυτού σημείο.
Ηνωμένο Βασίλειο	Τα δικαιώματα της πέμπτης ελευθερίας είναι διαθέσιμα μεταξύ σημείων στον Καναδά και ενδιάμεσων σημείων, και μεταξύ σημείων στον Καναδά και πέραν αυτού σημείων. Για τις αποκλειστικά εμπορευματικές μεταφορές, τα διαθέσιμα δικαιώματα επιτρέπουν την εκτέλεση διεθνών μεταφορών μεταξύ σημείων στον Καναδά και σημείων σε τρίτες χώρες, χωρίς απαίτηση εξυπηρέτησης ενός σημείου στο Ηνωμένο Βασίλειο.

ΤΜΗΜΑ 3

Κατά παρέκκλιση από το τμήμα 1 του παρόντος παραρτήματος, για τις περιοχές που δεν περιλαμβάνονται στον ορισμό της «επικράτειας» του άρθρου 1 της παρούσας συμφωνίας, οι συμφωνίες που αναφέρονται στα στοιχεία δ) Βασίλειο της Δανίας, στ) Γαλλική Δημοκρατία, ιβ) Βασίλειο των Κάτω Χωρών και ιη) Ηνωμένο Βασίλειο Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, εξακολουθούν να ισχύουν, σύμφωνα με τους οικείους όρους.

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της σχετικά με τη συμφωνία αεροπορικών μεταφορών ΕΕ-Καναδά, η οποία θα διατυπωθεί κατά την υπογραφή

«Αναφορικά με το άρθρο 26 παράγραφος 2, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της επιβεβαιώνουν ότι η φράση “οι ισχύουσες διμερείς συμφωνίες που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 αναστέλλονται, εξαιρουμένων των οριζόμενων στο παράρτημα 2” έχει τα αυτά αποτελέσματα με δήλωση ότι οι σχετικές διατάξεις της συμφωνίας υπερισχύουν των αντίστοιχων διατάξεων των εν ισχύ διμερών συμφωνιών που απαριθμούνται στο παράρτημα 3.»

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της σχετικά με τη συμφωνία αεροπορικών μεταφορών ΕΕ-Καναδά, η οποία θα διατυπωθεί κατά την υπογραφή

«Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της διευκρινίζουν ότι η συμφωνία αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και του Καναδά, αφετέρου, και ειδικότερα το άρθρο 8, δεν προβλέπει την εξαίρεση από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), πλην του φόρου επί του κύκλου εργασιών κατά την εισαγωγή, και δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να φορολογούν τα αεροπορικά καύσιμα για τις εσωτερικές και ενδοκοινοτικές πτήσεις σύμφωνα με την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου.»
